Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciuri:
în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik*, *J. Danneber*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*: în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Preţul inserţiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 banI.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(NUMĔR DE DUMINECĂ 4)

„Gazeta" iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Dumineca 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 franci.
Se prenumĕră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Tĕrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 22.—Anul LIX. Braşov, Duminecă, 28 Ianuarie (9 Februarie) 1896.

Rele semne de mileniu.

Rĕu s'a început pentru UngurI anul mileniului.

Incercarea, ce s'a făcut de-a încheia pace intre partidele maghiare ca cel puţin în anul acesta sĕ se curme luptele înverşunate dintre ele, n'a isbutit. Patimile sunt mai aţîţate ca orI şi când. Oposiţia atacă fără cruţare partida guvernului, unde numai póte.

Cu naţionalităţile cei dela cârmă stau mai rĕu acum ca orI şi când, aşa că din sînul popórelor nemaghiare nimenI nu se gândesce de-a lua parte la veselia sĕrbării mileniului. Şi ca sĕ fiă aşa stăpânii dilei îşI dau tótă silinţa continuând bărbătesce cu prigonirile de tot soiul.

Cu Austria Ungurii asemenea n'o duc bine. Din acest stat dualist se ridică acum în contra Ungariei mare şi multă duşmăniă, ce s'a dat pe faţă mai ales cu prilegiul stătuirilor privitóre la reînoirea pactului economic şi financiar dintre Austria şi Ungaria. Tractările dintre guvernele din Viena şi Pesta dau de marI greutăţI. Austriacii pun condiţiunI apĕsătóre şi vor acum sĕ urce şi cvota, ce o plătea Ungaria până acuma pentru cheltuielele comune, armată etc. Cu alte cuvinte n'avem destule dărI, sĕ se mai înmulţéscă şi mărescă pentru ca Banffy cu ai sĕi sĕ pótă încheia din nou pace cu Viena.

Mai mult ca tóte însĕ, apasă adI pe sufletul partidei dela putere multele fără-delegI, mâncătorii şi înşelătorii din tabĕra lor, ce s'au dat şi se dau pe faţă acum chiar de cătră UngurI.

Numai de curênd s'au descoperit gheşefturile, ce le făcea fişpanul din Borşod Miklos Gyula cu drumurile de fier clădite pe spinarea bietei poporaţiunI a comitatului. Acesta s'a îmbogăţit ér comunele din comitat vor avé sĕ plătéscă încă ḑecI de anI, până ce vor scăpa de sarcinele, ce i-le-a aruncat în spinare.

Şi acesta e numai unul. CâţI însĕ nu vor fi căutat sĕ se îmbogăţéscă ca şi el, când guvernul împărţea concesiunile drept rĕsplată pentru slujbele de agenţI şi corteşI, ce i-le făceau fişpanii şi deputaţii?

Acuma se descopere alte isprăvurI scandalóse ale fişpanului din comitatul Zala, care şI-a şi dat dimisiunea în urma învinuirilor îndreptate contra lui, pe când fişpanul mai sus amintit a fost silit de guvern sĕ se retragă.

De câte-va ḑile face mare svon casul de corupţiune Pulszky, care nu şI-a dat socotéla despre 400,000 fl., ce i-a primit dela guvern, ca sĕ cumpere tablourI de artă pentru museul din Pesta.

Guvernul e învinuit cu drept cuvênt, că sufere corupţiunea şi că chivernisesce cu cea mai mare uşurinţă banii statului.

Se plâng gazetele guvernamentale, că tocmai acum în ajunul mileniului sĕ dejosesce vada ţĕrii, prin aceea, că se scot la lumina ḑilei amintitele mişelii. Cine pórtă însĕ vina, décă nu aceia, sub a căror domnire se întêmplă mişeliile, décă nu sistemul acela corupt, care le face cu putinţă?

Curmarea certei pentru „Tribuna". Sĕptĕmâna acésta ni-a adus vestea liniştitóre, că cérta, ce a isbucnit în Sibiiu pentru proprietatea „Institutului tipografic" şi a foilor „Tribuna" şi „Fóia poporului", tipărite acolo, s'a curmat.

Sâmbăta trecută s'au întrunit membrii comitetului la Sibiiu şi au aprobat paşii făcuţI de Dr. Raţiu. S'a decis, ca sĕ cheme pe T. L. Albini şi sĕ fiă provocat din nou a da declaraţiunea cerută, că „Institutul tipografic" este proprietatea comitetului. T. L. Albini, adus în strîmtóre, a declarat, că e gata sĕ subscrie actul notarial, prin care se recunósce comitetul ca proprietar. Acésta s'a şi întêmplat. De altă parte Dr. Raţiu a dat declaraţiunea, că printr'asta se curmă procesul şi că faţă cu T. L. Albini nu mai are nicI o pretensiune.

Faţă cu purtarea d-lor T. L. Albini, G. Bogdan-Duică şi Russu-Şirianu s'a decis, că cei doi dintâi, Albini şi Duică, sĕ nu mai fiă primiţI în postul lor la nicI un cas, ér cât pentru Russu-Şirianu s'a lăsat în voia d-lui Dr. Raţiu sĕ-l priméscă érăşI ca colaborator la foi, décă va voi, însĕ numai sub condiţiunea, ca sĕ céră scuse înaintea publicului pentru purtarea sa necuviinciósă faţă cu Dr. Raţiu.

Se mai ḑice, că cu privire la d-nii Brote, Albini şi PopovicI, carI au trecut în România, s'a hotărit, ca sĕ se curme legăturile cu ei şi sĕ nu fiă priviţI ca conproprietarI ai „Institutului tipografic".

De faţă au fost 16 membri, dintre carI 11 au votat pentru hotărîrile de mai sus, ér 5 în potriva lor. Contra au fost d-nii: Dr. V. Lucaciu, N. Cristea, A. Suciu, Dr. Barcianu şi Comşa.

„Tribuna", anunţând acéstă deslegare a certei iscate în sînul comitetului, dice, că printr'asta crisa „Tribunei" s'a sfîrşit şi nĕdĕjduesce, că pentru tot-déuna.

Vom vedé, décă aceia, carI — cu SlavicI, Brote şi comp. în frunte — au urzit certele urîte dela „Tribuna" şi din comitet, se vor cuminţi şi se vor astêmpĕra în viitor.

Revista politică.

Pertractările privitóre la pactul dualistic. Implinindu-se în anul viitor *30 de anI* de când s'a încheiat *dualismul austro-ungar*, ambele guverne, adecă cel austriac şi cel ungar au început deja încă în luna trecută a se sfătui în privinţa modului şi în privinţa condiţiunilor cum sĕ se încheie din nou acel pact. Cele dintâi consultărI din luna trecută le-au ţinut miniştri austriacI împreună cu miniştri ungarI în Viena. Ei, însĕ, n'au putut ajunge la un resultat hotăritor, decI au trebuit sĕ-şI întrerupă consultările. Sĕptĕmâna trecută miniştri austriacI au venit la *Budapesta* pentru ca sĕ continue cu miniştri ungarI sfătuirile, pe carI le întrerupseră în Viena. Consultările au durat mai multe ḑile, dér şi acum s'au finit *nefavorabil*. Mai ales cestiunile *economice* şi *comerciale* sunt acelea, asupra cărora ambele ministerii nu se pot învoi. Mai vine apoi şi întrebarea de fórte mare însemnătate a *cvotei*, adecă a sumei, cu care trebue sĕ contribue de-o parte Austria, de altă parte Ungaria la acoperirea dătoriilor întregului stat. Ungurii se plâng, că suma, pe care o plătesc ei pentru acoperirea acelor datorii, ar fi prea mare, până când Austriacii ḑic, că e prea mică. Afacerea acésta a fost amintită adeseorI şi în parlament, de aceea guvernele s'au înţeles sĕ formeze o comisiune amestecată din parlamentul austriac şi cel ungar, care apoi sĕ decidă asupra cvotei. Aşadéră şi de astă-dată sfaturile pentru încheierea pactului dualistic *au trebuit sĕ fiă întrerupte*, fără ca guvernele sĕ fi ajuns la vre-un resultat final, şi ele au hotărît numai atâta, ca de-ocamdată sĕ continue pertractările în scris. Miniştrii austriacI au plecat Joi séra la Viena şi ministrul-preşedinte austriac, conte *Badeni* îndată a doua ḑi a fost în audienţă la *Majestatea Sa*, căruia i-a referat asupra consultărilor din Budapesta.

Proces pentru agitare de naţionalitate. Alaltăerĭ s'a pertractat înaintea tribunalului din Budapesta procesul de presă al ḑiaristului slovac Dr. *Isidor Ziak* din Turoţ-Săn-Mărtin. Acesta publicase adecă în 5 Martie a. tr. în ḑiarul slovac „*Narodnie Noviny*" un articol intitulat „*Maghiarisare neruşinată*". In acel articol naţiunea maghiară e timbrată ca o naţiune despotică şi *crudă*, şi Slovacii sunt provocaţI sĕ lupte din tóte puterile *contra maghiarisărei*. Procuratura de stat îi intentase lui Ziak pentru acest articol proces de pressă,

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Eacă dracu!

(Spusă cum se vorbesce pe Someş).

On [1] uăm [2] trecea pe vreme grea pîntr'o pădure. Plóia turna ca din [3] cofă, fulgerile şi trăsnetile gândiai [4], că amu amu vrĕu sĕ prăpădéscă lumea; o fost dară silit, vrîndnevrênd, sĕ stee în pădure subt on copaciŭ, până o trecut fortuna. Păraiele creşteau [5] vĕḑênd cu uăchii [6], şi scoteau copacI din rădĕcină, ér vêntul dărăpăna ploptyii (plopii) de crengI şi pe copacii scorburoşI mi-i culca la pămênt.

Aprópe de locul unde se pusese călĕtorul sĕ se scutéscă de vreme era on copaciŭ mare crenguros aprópe de-o poiană, şi chiar lângă drum. Când era vijelia mai mare, numa aude poac! şi copaciul cel mare se rostogolì di pân' trupchină de rămase numa cam d'on stat de uăm.

După ce o încetat ploia de tăt, s'o luat uămu nost şi s'o dus aţă la copaciă sĕ vadă cum de s'o rupt iel chiar di pă din jos de crengI, cum de nu s'o rupt din rădĕcină, décă o stat sĕ chiar cadă, uă [1] sĕ şi [2] stat locului cum o tost?

Adică când o fost acolo ce era sĕ-i vadă uăchii? Trupchina copaciului iera găunoasă, borchită, şi iera plină plinuţă de [3] banI [4] tăt [5] de aur şi de argint.

Cum am ḑîs, copaciul iera aprópe de-o poiană lângă drum. Di-acolo se uită uămu nost în tăte părţile sĕ vadă, dacă-i singur, orI că-l vede [6]) cineva? Adică din jos vede patru uăminI înarmaţI până 'n dinţI suind în sus.

Dacă vĕḑu pĕ uaminI, îşI luă clopu [7]) în mână şi o tuli aţă la vale pĕ lângă cei patru uaminI. Dar aceia vĕḑêndu-l că fuge ca nebun, îl opriră şi îl întrebară: De ce fugI aşa tare, mĕ uămule? Doară nu te alungă lupul?

— Nu, da écă dracu!

— Hm! Eacă dracu! îşI ḑic cei patru uaminI, ce urcau la deal; iel fuge de dracu! Şi — noa, nu-i mirare, că-i singur şi cu mâna gólă, dar noi sântem patru şi cu puştile pline, hai sĕ-l vedem!

Şi cei patru îşI urméză calea în sus pĕ drum, ear cela tot fuge la vale cât fuge, apoi se ascunde între tufe într'on loc, di unde putea bine sĕ vadă ce vor face cei patru.

Adică cei patru mĕrg-mĕrg pĕ drum la dial până dau de copaciul cel mare resturnat. Şi sĕ miră şi ei de copaciu, apoi se uită în scorbura luI şi vĕḑând atâta potop de banI, bat în palme şi rîd cu hohot: Aiesta-i dracu? I-i bun drac! Bine că am dat de iel!

Şi-şI fac de lege scóte-or ei banii amu sĕ-i împartă, orI ce sĕ facă? Fiă-care avea în gând câte ceva, ce nu putea spune la ortacI, fiă-care ar şi vrut sĕ aibă singur comóra, dar una ca asta de-ocamdată nu se putea.

DecI îşI fac de lege aşa: Doi inşI se ducă la oraş, că nu-i departe, sĕ aducă pită, friptură, jin [1]) şi horincă [2]), ear doi sĕ stea lângă banI cu puştile pline, sĕ păzescă comóra, şi după ce vor sosi cei ce doi din oraş, apoi sĕ o împărţéscă frăţesce şi sĕ se uspete voinicesce.

Aşea şi făcură.

Doi inşI plecară la oraş şi alţI doi rĕmaseră locului.

[1] On-un
[2] uăm-om
[3] din se esprimă ca gyin
[4] gândeai se esprimă gângyei
[5] cresceau se esprimă creştyéu
[6] uăchii-ochii.

[1] ua-orI
[2] şi-fi.
[3] de se esprimă gye
[4] banI se esprimă *banyI*
[5] tăt-tot.

[6] vede cetesce vegye.
[7] clopu-pălăria.

[1] jin-vin
[2] horincă-rachiŭ cu vinars.

şi acuma la pertractarea de alaltăerĭ după ce se îndepliniră celelalte formalitățĭ, jurații cu 8 contra 4 voturĭ declarară, că Ziak este vinovat pentru agitare contra naționalității maghiare. După acésta tribunalul îl osândi pe acusat la *două lunĭ temniță de stat şi 50 fl. amendă.*

Botezul prințului Boris. Am tost amintit în numĕrul nostru din Dumineca trecută despre călĕtoria principelui *Ferdinand din Bulgaria* la Roma, ca acolo sĕ înduplece pe *Papa* sĕ se învoiască la trecerea fiiului sĕu, prințul Boris, la ortodoxism. Papa însĕ nicĭ decum n'a vrut sĕ se învoiască la acésta. Supĕrat s'a reîntors principele Ferdinand în Sofia, şi după multe frământărĭ şi multă bătaiă de cap s'a hotărît, ca, în potriva Papei şi în potriva familiei sale, care tótă este catolică, sĕ-şĭ boteze fiiul după rltul ortodox. In 4 l. c. principele publică un *manifest cătră poporul bulgar,* în care spune, că aduce *cea mai mare jertfa* numai pentru ca sĕ împlinéscă dorința poporului, şi lasă ca fiiul sĕu, prințul moştenitor Boris, sĕ fiă botezat la *2 Fevr. v.* în legea ortodocsă. Manifestul acela a fost primit cu mare bucuriă din partea poporului bulgar, şi chiar şi Țarul Rusiei, *Nicolae II* a primit sĕ i fiă naş micului Boris. Papa şi rudeniile prințului Ferdinand sunt însĕ fórte indignate asupra acestuia, pentru pasul ce l'a făcut. Ba lucrul a mers atât de departe, încât soția principelui Ferdinand, principesa Maria Luisa, mama micului Boris. a declarat, că nu voiesce sĕ fiă de față la botezul fiului ei şi a şi plecat alaltăerĭ în strĕinĕtate. Se vorbesce chiar şi aceea, că ea ar fi hotărîtă sĕ nu se mai întórcă la soțul ei, ci după ce se va despărți de el, sĕ între într'o mănăstire. Se vede decĭ, ce revoluțiă a produs în lumea catolică hotărîrea principelui Ferdinand. El póte sĕ se aştepte acum a multe rele, póte chiar sĕ fiă şi escomunicat (scos afară din sînul bisericei) din partea Papei, dér una a câştigat: adecă a apropiat Bulgaria de Rusia şi şi-a asigurat prietinia cu curtea ruséscă, care până acuma nu s'a uitat cu ochĭ bunĭ la el.

Manifestațiunile Sêrbilor pentru Țarul Rusiei. In şedința de alaltăerĭ a *Scupştinei* sêrbescĭ s'a făcut o manifestațiune pentru Țarul Nicolae II, ca şi care nu s'a mai pomenit în Serbia. Deputatul Mihailo *Pavlovicĭ* interpelà adecă guvernul pentru un articol publicat în diarul *„Social-democrat“*, în care articol se esprimă dorința, ca Țarul, cu ocasiunea încoronărei sale, care se va ține în Moscva, sĕ aibă „norocirea“, de a fi nimicit de nisce *bombe.* La interpelarea acésta se sculà ministrul-preşedinte sêrbesc *Novakovicĭ* şi mulțămi interpelantului, că l'a făcut atent pe guvern asupra articolului amintit, apoi asigurà, că autorul articolului va fi dat pe mâna judecătoriei de pressă („Bravo“ din tóte părțile). Interpelantul Pavlovicĭ declarà, că e mulțămit cu rĕspunsul ministrului-preşedinte, şi pentru ca scupştina sĕ-şĭ esprime gréța şi indignarea sa pentru acest articol, el propune ca scupştina întrégă sĕ se ridice şi sĕ strige un „Sĕ trăiască!“ la adresa Țarului. *La acesta toțĭ deputații sêrbescĭ se sculară ca unul de pe locurile lor si erupseră în strigăte entusiaste de „Sĕ trăiască Țarul!“* Luà apoi cuvêntul preşedintele scupştinei, *Garaşanin*, şi între strigătele de aprobare ale deputaților, propuse, ca saupştina sĕ ia la cunoscință rĕspunsul şefului cabinetului, şi esprimându-şĭ indignarea sa pentru articolul nevrednic al diarului „Social-democrat“ sĕ trécă la ordinea dilei. Propunerea acésta fù primită cu unanimitate de voturĭ, şi deputații din nou erupseră în strigăte de *„Zsivio Czar!“* fiind acompaniațĭ de publicul adunat pe galerii. Strigătele frenetice se străplântară şi pe strade, aşa încât şedința se închise imediat după acéstă demonstrațiune. In cercurile parlamentare din Belgrad se vorbesce, că audind regele *Alexandru* despre decursul acelei adunărĭ îşĭ esprimá făr' de nicĭ o reservă îndestulirea şi bucuria sa.

Din dieta ungară.

In şedința camerei ungare de alaltăerĭ s'au continuat desbaterile asupra *bugetului ministerului de culte şi instrucțiune publică;* desbaterĭ, carĭ s'au început în 5 c. când între altele raportorul *Fenyvesi* a spus că pentru anul 1896 s'au prevĕdut cu *600.000 fl. mai mult* ca în anul trecut pentru promovarea şi înaintarea şcólelor poporale (se înțelege unguresci).

Dep. Valentin **Illyés**: Dice că la instrucțiunea publică se pot constata încă şi acum multe defecte. Numĕrul şcólelor poporale şi al Kisdedovurilor (!!) nu e destul de mare. Trebue sĕ se pună mai mult pond pe *caracterul național* al şcólelor. Cu tóte că partida sa (oposițională) nu are încredere în guvern, totuşi ea votéză bugetul pentru că acesta *promovéză cultura naționala maghiară.* (Aprobărĭ din stânga estremă).

Coloman **Thaly**: Ministrul Wlassics a dovedit totdéuna, că se ocupă mult cu *maghiarismul*, şi a făcut mult pentru *sciințele naționale maghiare.* Vorbesce despre universitățĭ, despre mileniu etc. şi declară în fine, că primesce budgetul.

Ladislau **Kozma**: Punctul de greutate al politicei de instrucțiune zace în şcólele poporale, şi acestea forméză basa cea mai sigură pentru un *sistem de educațiune unitar, național maghiar.* Mai bine ar fi, décă statul ar puté lua în mânile sale tóte şcólele poporale, ceea ce însĕ între împrejurările de față e fórte greu. Dealtmintrelea şi şcólele confesionale de astădĭ corespund recerințelor generale naționale (!!) Aşa d. e. în şcólele germane din comit. Bacs-Bodrog se cultivă atât de mult limba maghiară, încât partea cea mai mare dintre ele pot fi privite ca *şcóle maghiare.* Unde însĕ se ivesce vre-o *ignorare seu vătămare a intereselor de stat ungare*, acolo şcólele poporale trebue făcute şcóle de stat. Vorbitorul propune îmulțirea inspectorilor de şcóle, mai ales *în ținuturile locuite de naționalitățĭ*, unde posiția acelora este fórte grea. Primesce budgetul.

Iosif **Banó**: In Ungaria esistă numai o politică: *întărirea nemului maghiar.* Guvernele însĕ nu s'au prea interesat de acest principiu, şi, ce privesce instrucțiunea publică, esistă numeróse şcóle confesionale, *carĭ nu servesc intereselor naționale maghiare.* Ministrul de culte se nisuéscă ca sistemul de învĕțămênt sĕ aibă *basă patriotică.* Nu votéză budgetul.

Paul **Hoitsy**: In cele mai multe şcóle poporale instrucțiunea nu se face în limba statului, ceea ce forméză o *armă periculósă în mânile diferitelor naționalitățĭ.* Dela crescerea în şcólă atârnă aceea, ca din copii sĕ devină *bunĭ patriоțĭ.* Şcólele poporale trebue trecute tóte în mâna statului, căcĭ de altmintrelea nu póte fi vorba despre un *stat ungar unitar, național.* Nu votéză budgetul.

Iosif **Pograny**: Direcțiunea generală a învĕțămêntului nu consumă cu *scopurile naționale ale statului.* Trebuesc reforme, carĭ sĕ creeze o *cultură națiouale maghiară* (!!). Guvernul dice, că trecerea instrucțiunei poporale în mânile statului ar aparé ca o *maghiarisare forțată*, dér acésta nu-i aşa, căcĭ orĭ se vor trece şcólele în mânile statului, orĭ nu, *naționalitățile totuşĭ nu vor înceta cu plângerile lor făurite contra Maghiarilor.* (Viĭ aprobărĭ în stânga). Trebue sĕ facă guvernul politică națională maghiară. Ore se póte mira cineva, că şcólele naționalităților nu sunt controlate, când acele înaintéză *memorande la monarcul.* Agitațiunile naționalităților servesc ca argumente, că Maghiarii trebue sĕ-şĭ asigure *hegemonia rassei lor.* (Aprobărĭ în stânga). Cu tóte-că n'are încredere în guvern, votéză budgetul.

Şedința se încheia la $2^1/_2$ p. m.

SCIRILE DILEI.

— 27 Ianuarie.

Comitetul Associațiunei a avut Joi şedința sub presidiul d-lui preposit I. M. Moldovan. S'a discutat asupra rescriptului, ce a venit dela ministrul de instrucțiune Wlassics privitor la proiectul de statute votat în adunarea generală de astă-vară din Blaşiu. Ministrul cere schimbărĭ ne mai pomenite în acest proiect. Aşa cere sĕ se dică în titlul Associațiunii în loc de „poporului român“: *„cetățenilor de limba română“.* Nu scim ce-a hotărît Comitetul, sĕ rĕspundă la acel rescript. — In acea şedință s'a mai făcut cunoscut, că asupra lăsământului lui Olteanu, inginer în România, care a testat Associațiunei 100,000 Lei, s'a fixat pertractarea pe diua de 28 Februarie a. c. în Cluşiu la notarul public. Moştenitorii lui Olteanu au atacat testamentul. S'a cetit şi raportul despărțĕmêntului Bran, care a trimis 223 fl. 74 cr. incassațĭ ca taxe dela membrii. Comitetul central laudă zelul acestui despărțémênt, care va ținé proxima adunare generală împreună cu-o *esposiție*, în Bran.

—o—

Intrunirea delegațiunilor. Scim, că în fiă-care an cele două diete din Pesta şi cea din Viena, aleg delegațĭ pentru corpul representativ, care se numesce *delegațiune*, şi are sĕ hotărască asupra afacerilor, ce sunt comune Ungariei şi Austriei, precum armata împĕrătéscă, ministerul de esterne etc. Aşa se alege o delegațiune austriacă şi una unguréscă şi aceste țin şedințe deosebite, dér într'un timp, odată în Viena, altă dată în Pesta. Ele se înțeleg între sine prin aşa dise nunții, cum se înțelege camera deputaților cu camera magnaților. De rêndul acesta delegațiunile se vor întruni în Budapesta. La dorința ministrului de esterne conte Goluchowsky, ele se vor întruni pe la mijlocul lunei lui Maiŭ. Se vede, că timpul acesta s'a ficsat în înțelegere cu miniştrii unguresci, mai ales pentru-ca şi delegații austriacĭ sĕ pótă lua parte şi privi la minunățiile sĕrbărilor mileniului.

—o—

Serbarea dilei de 24 Ianuarie în Bucuresci. Miercurĭ séra s'a serbat în Bucuresci aniversarea unirei principatelor române şi a fondărei Ligei culturale. Serbarea s'a făcut la Atheneu, unde era întrunită multă lume şi a fost presidată de d l Vintilă Rosetti, preşedintele secției Ilfov. Acesta, după-ce a mulțămit adunărei, a dat cuvântul d-lui V. A. Urechiă, care a arătat însĕmnătatea dilei de 24 Ianuarie; a descris luptele, ce au premers unirei principatelor şi la care au luat parte marĭ patrioți şi ilustri bărbațĭ, carĭ au pus temelia regatului de adĭ. In fine a vorbit despre Liga culturală, înființată tot în diua de 24 Ianuarie, — protestând contra celor susținute de unii, că Liga ar fi devenit un in-

---

Cei ce mergeau la oraş se temeau, ca nu cumva cei doi, ce rĕmân, sĕ împarță banii şi sĕ o tuléscă cu ei, decĭ o călcâiară băibăteşte sĕ ajungă curund înapoi. Ear când erau aprópe de oraş, rupse unul vorba:

— Mĕ, fêrtate! Dacă din banii aceia am face noi numai dóuĕ grămedĭ una ție şi alta mie, atuncĭ grămedile ar fi mai marĭ, orĭ ce socoțĭ?

— Vedĭ bine, că mai marĭ, decât când am face patru! rĕspunse celalalt.

— Atuncĭ noi sĕ punem o leacă de cătran în plosca cea cu horincă, şi grămada ai de banĭ ne rĕmâne numai nóuă.

— La asta mĕ gândeam şi eu.

Şi cum gândiră, aşa făcură. Intrară în oraş, cumpărară pită, carne friptă, jin şi horincă şi în plosca cea cu horincă puseră cătran şi înturnară spre pădure.

Cei doi ce au rĕmas la comóră încă se gândiră aşa:

Mĕ, de facem din banii aceştia patru grămădĭ, vin mai puținei într'o grămadă, decât dacă am face numai două grămedĭ, una ție şi alta mie.

— La asta mĕ gândiam şi eu, rĕspunse celalalt, numa cât vedĭ, noi suntem patru.

— Ba io cu tine suntem numai doi.

— Dar cu cei doi, ce-'s la oraş, suntem patru!

— Aşa-i! Dar uite puştile ni-s pline, când sunt ca de o sută de paşĭ *paf!* cad jos, mâncăm, bem, împărțim banĭ, şi sănĕtate bună. Vrei?

— Mai încape vorbă?

Când cei doi, ce veniau dela oraş, erau ca de o puşcătură dela comóră, cei ce pădiau îşĭ ridică puştile şi *paf*! cad amêndoi de-odată ca trăsnițĭ. Apoi cei ce puşcară se apropiară cu un hohot drăcesc de cei puşcațĭ, le iau ploştele şi merindea şi dau a-şĭ închina din plosca cea cu horincă. Dar abia părândară plosca câte de 2—3 orĭ şi cădură şi ei ca trăsnițĭ, i-a omorît cătranul.

Cel din tufă vĕduse tóte, decĭ îşĭ gândi: amu pot mere, că mi-a şi vremea.

Şi se duse, află țepenĭ pe doi puşcațĭ lângă poiană în drum şi pe doi crepațĭ lângă copaciu cel cu banii.

Amu s'o dus dracu de pe banĭ, dise omul şi-şĭ umplu straița şi mânecile sumanului de banĭ şi se duse către casă gândind: doar va nimeri şi alt nĕcăjit la comóră sĕ se încarce, că mie mi-i bugăt*.)

I. Pop-Reteganul.

*) O variantă pune un *călugĕr* în loc de *călĕtor* şi *doi* hoțĭ în loc de *patru* altcum fondul e acelaşĭ; titula încă e *„Moartea 'n drum!“*

Cum se rĕsplătesc serviciile în lumea asta?

Istorisire norvegiană de **Xadier Marmier.**

Intr'o di un tăetor de lemne cinstit, numit Hans, se duse în pădure sĕ taiă prăjinĭ pentru hămei, şi cum căuta de o parte şi de alta prăjinile, de carĭ avea nevoiă, el ajunge la o grămadă de pietri, de unde se audiau nisce strigăte de durere.

El ascultă, se uită, şi apoi ridică cu o unéltă o mare stâncă, care acoperea o gaură, şi îndată se aruncă asupra lui un bălaur îngrozitor, care strigă:

— 'Mĭ-e fóme, mĕ bucur, că o sĕ te mănânc.

— Uițĭ, dise încet tăietorul de lemne, că décă nu eram eu, erai sĕ fi şi până acum îngropat sub stâncă. Poțĭ óre sĕ iai viéța aceluia, care ți-a dat libertatea?

— Puțin îmĭ pasă, rĕspunse bălaurul. Sunt o sută de anĭ de când sufer de fóme. Trebue sĕ mănânc. Ce 'mĭ folosesc mie vorbele tale? Sciu cum se petrec lucrurile în lumea asta.

Sĕrmanul tăietor de lemne se rugà în numele umanității, în numele dreptății. In sfîrşit bălaurul se hotăresce sĕ aştepte ca sĕ supună acéstă cestiune de judecată la cea dintâi ființă viețuitóre pe care o va întâlni.

In acest moment se ivesce un câne bĕtrân.

strument de partid. D-l Urechiă încheia printr'un apel la continuarea luptei naţionale. A vorbit apoi d-l A. Vlăhuţă despre poesiile lui Coşbuc. — Dómna Smara a cetit o poesiă; o copilă de 6 anĭ. d-şóra Cârjea, a declamat cu foc doina lui Eminescu. In urmă s'a jucat piesa „Franţuzitele“ de artiştii teatrului naţional. Publicul i-a aplaudat sgomotos. Serbarea s'a încheiat la 11 óre din nópte.

—o—

Atentat cu dinamită în Abrud. „Tribunei“ i-se scrie, că în Februarie n. s'a pus în ambit lângă cancelaria d-lui advocat Dr. Vasile Fodor în Abrud dinamită. In urma esplosiunei teribile, au fost sdrobite uşi, păreţi şi ferestrile cancelariei. Din norocire însĕ nimenĭ n'a fost vătĕmat dintre ceĭ ce se aflau în casă. Pe timpul esplosiunei se aflau în cancelariă domnul şi dómna Filip. Se ḑice, că doi inşi au sĕvêrşit atentatul, dér n'au fost descoperiţĭ, deşi s'a pus un premiu de 300 fl. pentru cel ce ĭi va prinde. Atentatul se aduce în legătură cu o scrisóre, prin care d-l fusese ameninţat cu mórte de către duşmanii sĕi politicĭ, încă pe vremea procesului Memorandului.

—o—

Despre balurile românescĭ scriind o fóiă unguréscă, anume „Magyarország“, ḑice între altele: „Dintre naţionalităţile din Ungaria *nu este dór nicĭ una, care sĕ ţină atât de mult la obiceiurile sale naţionale şi la insemnele naţionalităţiĭ sale, ca Românii.* In tóte ţinuturile, unde se află cărturarĭ românĭ, nu trece un seson de bal, fără ca Românii sĕ nu-şĭ arete portul lor naţional şi jocurile lor naţionale măcar la 1—2 balurĭ... La balurile din Arad, Sibiiu, Braşov Cluşiu, Lugoş iau parte familii valahe din cele mai depărtate ţinuturĭ, carĭ îşĭ duc la bal frumósele lor fete brunete, şi se duc şi studenţii universitarĭ românĭ, carĭ trăesc cu stipendii unguresci (??) şi cultivă idei ultraiste valahe, ér acolo în bal, pe când jócă „Bătuta“ şi „Ardeleana“, oftéză după o Daco-Româniă. La astfel de ocasiunĭ s'au obicĭnuit a se ivi ciocnirile între Maghiarĭ şi Românĭ şi se înăspresc duşmăniile“..... Cu alte cuvinte, fóia unguréscă ar vrea sĕ nu mai aibă Românii nicĭ libertatea de-a arangia petrecerĭ cu caracter naţional. Dér tocmai în ciuda şoviniştilor, Românii trebue sĕ îngrijéscă, ca petrecerile lor sĕ fiă întot-déuna cât mai românescĭ, şi pe cei slugarnicĭ, carĭ vor sĕ dejoséscă petrecerile nóstre cu jocurĭ streine, sĕ-i dea la o parte.

—o—

Bóle de vite. In comuna Cegea din com. Sĕlagiului mai multe vite cornute au perit de aprindere de splină, ér în oraşul Szepsi-St.-Georgiu, com. Treiscaune, mai mulţĭ caĭ au perit de mucarniţă.

—o—

Prinţul bulgar şi Ţarul. Se spune, că după-ce principele Ferdinand al Bulgariei s'a reîntors din Roma, unde fusese pentru ca sĕ înduplece pe Papa de a încuviinţa, ca fiiul sĕu sĕ tréčă la religiă ortodoxă răsăritĕnă, fiind fórte descuragiat şi abătut din pricina refusului, ce la primit dela Papa, a voit se abḑică la tronul sĕu. El şi-a părăsit acest gând numai atuncĭ, când a primit rĕspunsul Ţiarului, în care acesta declară, că primesce a fi naşul prinţului Boris.

—o—

Mort în bal. Ḑilele acestea s'a întêmplat, că la un bal al reuniunei femeilor maghiare din Canija veche, unul dintre dansatorĭ, anume tinĕrul măestru Sig. Horvath, de-odată se făcu alb ca păretele şi în acelaşĭ moment cădu mort la pămênt. S'a constatat, că el cu câte-va minute mai înainte beuse un pahar de bere rece, în care pusese chiar şi ghéţă, ca sĕ se rĕcoréscă. Dér abia şi-a beut berea şi a fost mort, — 'l lovise guta.

—o—

Balul mascat al „Crucei roşie“. Comitetul arangiator al balului ce-l va arangia reuniunea „Crucea roşiă“ din loc, în 12 l. c., face cunoscut, că gardedamele pot merge la bal şi nemascate, şi că se pot întrebuinţa orĭ-ce vestminte de măscĭ. Fiind locurile de galeriă tóte ocupate, se pot căpĕta bilete de galeriă cl. II. cu 1 fl. 50 cr. Prenotărĭ pentru aceste locurĭ face numai firma Meschendörfer.

—o—

NECROLOG. Vasilie Mereţ, econom în Bod, după o bólă scurtă a încetat din viéţă în 25 Ianuarie v. la 9 óre sera, în etate de 62 anĭ, împărtăşit fiind cu Sf. Taine. 'L jălesc întristaţiĭ sĕĭ fii: *Vasilie Mereţ*, preot; *Maria* căsĕt. *Neagoe* şi *Elena Mereţ*; *Ioan Neagoe*, ca ginere; *Victoria Mereţ*, ca noră; *Maria, Ioan, Ostavian*, ca nepoţĭ.

In interesul celor ce plătesc dare reamintim, că la caz, décă cine-va a fost impedecat prin vre-o causă însĕmnată de-a preda fasiunea asupra datoriilor sale până în 31 Ianuarie, îĭ stă încăin drept a face o *cerere de justificare*, arătând şi motivând piedeca şi a înainta prin o astfel de cerere fasiunea datoriilor sale pe imobile încă *până in 15 Februarie st. n.* Cel ce n'a înaintat fasiunea până la 31 Ianuarie st. n., séu nu va justifica întârḑiarea până la 15 Februarie, *pierde pentru acest an avantajul ce i-l oferă legea*, de-a i-se scădé adecă din darea suplementară.

Coresp. part. a „Gaz. Trans.“

Deda, 24 Ianuarie 1896.

On. D-le Redactor! In primăvara anului 1894 am fost asentat şi transpus în reservă, fiind-că eram învĕţător în timpul acela în Măgură, tractul Geógiului I. Er în vara anului 1895 am fost provocat la deprinderea de arme în Muraş-Oşorheiu; acolo s'au adunat mai mulţĭ învĕţătorĭ transpuşĭ în reserva honvedimei, între carĭ se aflau şi învĕţătorĭ ungurĭ, de toţĭ eram 19 inşĭ.

După-ce ne-am mai deprins şi noi puţin la arme şi sciam saluta, ni-au permis sĕ eşim la lumină, căcĭ până nu sciam săluta, nu ne lăsau sĕ eşim nicăirĭ. Eşind astfel mai mulţĭ colegĭ românĭ în oraş, ne-am dus la un contin (cârciumă) sĕ bem puţină bere, că multă nu era pe ce, căcĭ ce am fost adus de pe acasă, s'a gătat curênd. In cârciumă mai erau colegii învĕţătorĭ: Zaharie Şopterean, Iuliu Muraşan din Feiurd, Gavril Băieş din Petrova, Vasiliu Pop din Gădălin, Ioan Pop din Ageriş şi I. Rusu, carĭ toţĭ erau la o masă, ér la altă masă erau şi dintre învĕţătorii ungurĭ.

Eu cu colegul meu Băieş Gavrilă am mers ceva mai târḑiu şi am aflat pe ceilalţĭ colegĭ cu câte-un pahar de bere pe masă şi cântau „doina lui Lucaciu“. Am şeḑut şi noi cu ei la masă şi am acompaniat şi la bere şi la cântat.

In ḑiua următóre vestea a şi ajuns în urechile colonelului Hoffbauer Jstvan, care a început a ne lua la întrebărĭ şi a luat protocol cu noi, ne tracta fórte dur şi ne ameninţa cu câte şi mai câte. Acésta a ţinut timp de 3—4 sĕptĕmânĭ. Duminecă, în loc sĕ mergem la închinare, mergeam în cancelaria d-lui colonel Hoffbauer Jstvan la raport, ca sĕ ne ameninţe, că acela, care va mai cânta *orĭ-ce cântare românéscă*, va fi arestat. Ḑicea, că noi suntem în Ungaria, ér nu în România liberă, şi cui nu-i place în ţéra unguréscă, sĕ pofteéscă la Bucurescĭ.

Protocolul luat cu noi la Oşorheiu l'au trimis la Cluşiu la Generalul honveḑimei. Generalul, fiind-că de bună sémă de vită nu va fi Maghiar, ne-a declarat de nevinovaţĭ pe basa §-lui 31. A venit generalul la visitarea miliţiei în Oşorheiŭ şi ne-a spus apoi în faţă, că de-ocam-dată suntem scăpaţĭ, dér mai mult sĕ nu se întêmple până vom fi la miliţiă aşa lucrurĭ.

De atuncĭ am dat lucrul uitărei, căcĭ cine haram şi-ar fi adus aminte, că vom fi împrocesuaţĭ şi la judecătoria civilă. Când acolo ce sĕ veḑĭ? Ajungênd eu ca învĕţător în Deda, comitatul Murĕş-Turda, mĕ pomenesc, că pe Mercurĭ, în 17 (29) Ianuarie 1896, sunt citat de judecătoria cercuală din Reghinul săsesc sĕ mĕ înfăţişez la judecătorul Kapoza (românesce: Obială). N'am sciut, ce póte fi asta, dér de dus totuşĭ m'am dus, fiind-că era „musai“.

La $8^1/_2$ ore am întrat în cancelaria d-lui Kapoza, care mĕ întrebă, că sciu unguresce? I-am rĕspuns, că eu nu sciu unguresce. A scos apoi un protocol, ce-a fost luat cu mine la Oşorheiu pe timpul când eram la miliţiă. M'a întrebat, că fost'am în contin, câţĭ am fost şi carĭ am fost, ér în sfârşit mi-a pus mai întrebărĭ, luându-mĕ la protocol. La întrebările generale am spus, că nu sunt din Munţii apusenĭ, comuna Bulnescii de jos, ér în vêrstă sunt de 23 anĭ, necăsĕtorit. La finea protocolului, judecătorul a eşit afară puţin, ér scribalĕul sĕu mi-a dat protolul sĕ-l subscriu. Eu i-am ḑis, că nu subscriu protocolul, pentru-că eu am fost întrebat în limba română, prin urmare protocolul trebue sĕ fiă scris în limba română.

Scribalĕul mi-a ḑis, că la judecătoriile unguresci nu se scrie în limba românéscă nimic. Mi-a ḑis apoi, că el nu e Ungur, ci e Sas, şi că la el şi Românul şi Ungurul e tot una. Eu i-am rĕspuns, că ce am eu décă d-ta eştĭ Sas, că eu sunt Român.

După-ce s'a întors judecătorul, i-a spus scribalĕul, că eu nu voesc sĕ subscriu protocolul. M'a întrebat, că de ce nu voesc sĕ subscriu, ér eu i-am rĕspuns şi lui, că décă ar fi în limba română l'aşĭ subscrie, dér décă e în limba unguréscă nu-l subscriu, că nu sciu unguresce şi ce nu sciu nu subscriu. Cu asta am eşit afară din cancelaria judelui Kapoza.

Când am eşit din cancelariă, erau nisce ţĕranĭ românĭ pe galerie şi îndată m'au cunoscut, că sunt Român. Li-am spus şi lor păţania, ér după-ce am mers de pe galerie, a eşit scribalĕul şi a spus unui alt jude, că a fost un „hoţ de învĕţător valah“ şi nu a voit sĕ subscrie protocolul. I-a ḑis celalalt jude, că de ce nu mi-a dat unadouĕ şi sĕ mĕ fi scos afară. Omul, care au audit, mi-a spus acestea. Dér décă ar fi făcut cu mine astfel de barbarii, nicĭ eu n'aşĭ fi moţăit. M'aşĭ fi deşteptat şi eu din somn.

Avram Giurgiu,
învĕţ. în Deda.

Corb la corb nu scóte ochii.

Punem în faţa cetitorilor noştri un cas, care arată, cum se face în „ţéra lui Papp Iános“ dreptatea, când e vorba de un Maghiar, fiă el cât de pĕcătos.

E vorba despre directorul şcólelor de stat din Caransebeş, *Bánfi Iános*, care în acele părţĭ se da de cel mai mare patriot şi trecea în ochii şovinistilor ungurĭ ca unul dintre cei mai năsdrăvanĭ maghiarisatorĭ. Ast-fel fiind el cunoscut ca Maghiar mare, 'i s'au iertat tóte pĕcătoşiile şi înşelătoriile, câte le făcea pe sub ascuns. Odată însĕ totu-şĭ 'i-sau înfundat şi lui tréba şi lucrul a ajuns la judecată. Aici s'a adeverit, că Banfi ca director de şcóle a sĕvîrşit o mulţime de fărădelegĭ şi înşelăciunĭ, pentru carĭ de nu era Maghiar ar fi fost, de bună sémă, de mult timp pus la răcóre. Anume étă isprăvile sĕvîrşite de el, pe carĭ le reproducem aicĭ după „Fóia de Duminecă“:

1) Directorul Bánfi, în loc sĕ depună banii şcólelor, după cum e prescris, — la oficiul de dare, i-a depus cu banii sĕi împreună în casa de păstrare, ér interesele le-a folosit în favorul sĕu; decĭ *a pă-*

Hans îl chiamă, îi istorisesce ce a făcut, periculul, care îl ameninţă, şi cere judecata lui.

— Ascultă, rĕspunse cânele, am slujit cu credinţă pe stăpânul meu, din ḑiua în care m'am născut. Am petrecut nopţĭ întregĭ stând la pândă pe când el dormea liniştit, am scăpat casa sa de foc şi de hoţĭ. Acum am perdut auḑul şi vederea şi el vrea sĕ mĕ omóre. Mĕ duc din casă în casă ca sĕ cerşesc pânea pentru a nu muri de fóme. Étă cum se resplătesc serviciile în lumea asta.

— Acum ţi-s'a împlinit, ḑise balaurul întinḑênd către el ghiarele sale lungĭ; vrĕu sĕ te mănânc.

Hans cere o altă încercare, caută un alt ajutor, şi bălaurul se înduplecă şi de astă-dată.

In acest timp trece pe acolo un cal. Nenorocitul tăietor de lemne îl chiamă şi cere judecata lui.

— Étă, rĕspunse calul, am slujit pe stăpânul meu până când am putut sĕ port şeaua, séu sĕ fiu înhămat la cărută. Pentru el am lucrat până mi-s'au sfârşit puterile. Sunt bĕtrân, abia pot sĕ merg şi stăpânul meu vrea sĕ mĕ omóre. Étă cum sunt rĕsplătite serviciile în lumea asta.

— Acum ḑise bălaurul întorcêndu-se către Hans, nu mai ai nimic de adăogat, mi-e fóme, vrĕu sĕ te mănânc.

— Te rog strigă sĕrmanul Hans încă un minut. Vĕd o vulpe venind, lasă-mĕ sĕ-i spui ce am făcut pentru d-ta, şi care e periculul, ce mĕ ameninţă. Va fi a treia încercare a mea, décă nu va reeşi mai bine ca celelalte două, mĕ hotărăsc sĕ-mĭ sufer mórtea.

— Fiă! rĕspunse bălaurul. Iţĭ mai dau încă o clipă de repaus. Dér e cea din urmă.

Vulpea e chemată şi, după ce ascultă pe tăietorul de lemne, îl trase la o parte şi-i ḑise încet:

— Ce-mĭ dai, décă te voi scăpa de acest îngroḑitor animal?

— Vei puté veni în fiă-care Joe fără nicĭ o sfiélă în curtea mea de pasĕrĭ sĕ iei găinĭ şi găşce.

— Ne-am înţeles, rĕspunse vulpea.

Apoi întorcêndu-se către bălaur ḑise:

— Aş vrea fórte mult, sĕ fac o judecată dréptă. Dér e un lucru pe care nu-l înţeleg. Nu pot sĕ înţeleg, cum d-ta aşa de mare şi aşa de puternic ai putut fi îngropat sub o stâncă.

— Cum? Dormeam pe o colină şi de odată cădu peste mine o grămadă de pămênt.

— Cu tóte astea, rĕspunse vulpea, n'aş putea crede în ast-fel de lucru de cât când aş vedea.

— Ei bine! vei vedé ḑise prostul bălaur intrând în gaura sa.

Indată vulpea rostogolesce asupra lui bucata de stâncă ḑicêndu-i:

— Ah! vreai sĕ mănâncĭ omul care'ţĭ dase libertatea! Rĕmâi acolo pentru totdéuna drept pedépsă!

In zadar bălaurul cere milă, geme, se plânge. Cei doi aliaţĭ se depărtéză fără sĕ se înduioşeze.

Joia următóre, vulpea, care nu'şĭ uitase făgăduiala aceluia, pe care îl scăpase dela o mórte sigură, se furişéză séra în curtea de pĕsĕrĭ a amicului sĕu şi acolo mănâncă cu aviditate găinĭ şi curcĭ, şi face o sĕrbătóre ne mai pomenită, apoi adórme liniştită.

A doua ḑi diminéţa o servitóre ducêndu-se sĕ-'şĭ facă datoria ca în fiă-care ḑi, vede paguba, vede pe vinovata dormind adânc, şi chiamă pe cei-lalţĭ servitorĭ ai casei. Toţĭ alérgă cu ciomege şi măturĭ şi se aruncă asupra nenorocitei vulpe. E sdrobită de loviturĭ.

Trebue sĕ piéră hóţa, tâlhăróica. Când de-odată îi succese a intra într'o crăpătură unde loviturile inimicilor nu puteau sĕ o ajungă.

Ea se ascunde sdrobită, mutilată, sângerând, aducêndu-şĭ aminte de înţelegerea sa cu tăietorul de lemne şi ḑicêndu-şĭ:

— Ast-fel sunt rĕsplătite serviciile în lumea asta.

Diana, zîna din munţii Siniei.

A fost odată un împĕrat, care avea trei feciorĭ, tot unul ca unul, şi trei sute de vênătorĭ, care era mai dibaciŭ. Impĕratul, fiind bĕtrân şi aşteptându-şĭ şi el sfîrşitul vieţii, le ḑice feciorilor: Eu, dragii mei, de aci încolo sunt bĕtrân şi nu sciu câte ḑile voiŭ mai ajunge. Decĭ, ca sĕ nu vĕ certaţĭ în urma mea, vĕ las cu limbă de mórte, ca cel mai mare dintre voi,

gubit statul cu suma de 176 fl. 58 cr. — 2) Sub titlul „cumpĕrare de cernealĕ“ a încassat dela fiă-care şcolar câte 20 cr. la an, la olaltă *566 fl. 70 cr.*, pe carĭ i-a folosit asemenea pentru el. — 3) Sub titlul „bibliotecă şi raport anual“ a încassat dela fiă-care şcolar câte 50, respective 70 cr. la an, dér cărţĭ pe séma bibliotecei n'a cumpĕrat, cărţile trecute la socótă, 20 la numĕr, nu s'au predat bibliotecarului, afară de acésta încă alte şése cărţĭ sunt trecute de douĕ-orĭ la socótă.

4) Preotul din Német-Ellemér, cu numele Szabó Ferencz, a trimis pe séma şcólelor mai multe cărţĭ gratis. Directorul Bánfi a trecut în socotelele anuale ca spese de porto şi de compactoriă pentru cărţile acestea, de *treĭ-orĭ câte 5 fl. 30 cr.*, la olaltă déră 15 fl. 90 cr. 5) Surorilor Drăgălină li-a ertat în doi anĭ didactrul şcolar, fără scirea ministrului, şi fără a fi motivată scutirea de didactru. A păgubit statul prin urmare cu 28 fl. — 6) Sub titlul „fondul de pensiune al învĕţătorilor“ a încassat *la începutul* anului şcolar, dela fiă-care şcolar câte 15 cr., ér depunerea banilor în casa oficiului de dare a făcut'o numai la finea anului, după numĕrul şcolarilor aflaţĭ atuncĭ în şcóle; ér banii încasaţĭ dela şcolarii, carĭ în decursul anului au părăsit şcóla, au rĕmas în punga directorului. — 7) Pentru certificatele date şcolarilor a încasat taxe neiertate de câte 1 fl., ér unui Teodor Sandru i-a dat un atestat şcolar, din care nu s'a putut vedé, că respectivul din *cincĭ* studii avuse calculĭ rĕi.

8) In socóta şcólei industriale vine o sumă de 70 fl. pentru care s'ar fi cumpĕrat lemne. Este constatat însĕ, că şcóla industrială s'a încăldit cu lemnele şcólei civile; ba este constatat şi aceea, că din lemnele şcólei civile, Bánfi a mai dus lemne şi acasă, pe séma locuinţei sale.

9) Cu comerciantul Reisz, care îşĭ are prăvălia în edificiul şcólelor, nu a încheiat contract, ér banii de arendă i-a chitat cu cumpĕrările proprii, făcute în prăvălie. — 10) Locul primit dela primăria ca loc de joc pe séma şcolarilor, l'a folosit de păşune pe séma vacilor sale, ér vacile i-le-au păzit şcolarii, fiind în scopul acesta scutiţĭ dela şcólă. — 11) A arangiat în anul 1893 un concert cu şcolarii, dér venitul acestei producţiunĭ publice nu se află socotit nicăirĭ. — 12) Dela un anumit Udvardy Ferencz a voit sĕ încaseze pe cale administrativă suma de 23 fl. 45 cr., didactrul copiilor, de care însĕ curatorul şcolar a fost scutit pe Udvardy. — 13) Din banii societăţii de lectură a şcolarilor a luat 51 fl. 15 cr. fără a-i socoti în tótă regula. — 14) Evidenţa restanţelor de didactru a fost ciuntită şi confusă. — 15) Poruncile primite dela inspectorul de şcóle nu le-a respectat, şi nicĭ după mai multe urgente nu a satisfăcut; — 16) Dela mĕsariul, care a lucrat pe séma şcólelor, a primit diverse lucrărĭ gratuite.

Acum sĕ vedem, ce pedépsă la ajuns pe coconul Bánfi pentru tóte acestea. Judecata asupra lui a făcut'o comisia disciplinară a comitatutui Caraş-Severin, în frunte cu fanaticul fişpan *Jakabffy*. Comisia acésta ḑice în sentinţă, că de-óre-ce Bánfi s'a purtat fórte rĕu şi mai înainte, până era în Oraviţa, aşa că *din pedépsă a fost strămutat la Caransebeş*: el ar fi vrednic sĕ fiă dat afară din slujbă, dér fiind-că inspectorul de şcóle ḑice despre el, că e un bun patriot, **comisia îl iértă sĕ rĕmână şi mai departe în slujba de profesor,** numai cât nu şi ca director.

Etă, aşa se pedepsesc în statul nostru fărădelegile sĕvîrşite de aşa ḑişii maghiarisatorĭ. Sĕ nu se mire decĭ nimenea, décă în fiă-care ḑi auḑim când despre un „patriot“, când despre altul, că a fost prins cu hoţii de sute de mii de florenĭ din banii statului.

Intimpinare.

Agârbiciu, 25 Ianuarie v. 1896.

On. Redacţiune! In preţuitul ḑiar, ce redigiaţĭ, a apărut în Nr. 10 dela 14 (26) Ianuarie c. în rubrica „Scirile ḑilei“ o plânsóre a unui parochian al meu fără nume, că eu l'aşĭ fi ocărît şi alungat când mi-ar fi adus lecticalul, şi declară contra mea unele lucrurĭ, despre adevĕrul cărora chiar şi onorata Redacţiune este în îndoélă.

Spre clarificarea lucrului am onóre a face cunoscut, că cele comunicate de plugarul din Agârbiciu sunt neadevĕrurĭ, căcĭ eu pot documenta cu comuna întrégă, că de 10 anĭ de când administrez parochia Agârbiciu afară de competenţele mele legalĭ n'am luat dela nimenea nicĭ un crucer. Că aşĭ fi încercat a mări lecticalul, nu-i adevĕrat; preţul ḑilei de lucru s'a ridicat de comitet la cererea cantorului, care s'a plâns, că cu preţul de 30 cr. nu se capĕtă lucraşĭ. Mie la porţiunea canonică de 9 jugĕre puţinĭ lucraşĭ îmĭ trebue.

Este neadevĕr, ca eu a-şĭ fi vorbit în biserică numai de lecticał, şi că poporul sub conducerea mea órbecă şi se lovesce de stâncĭ şi bolovanĭ, nefiind condus înţelepţesce; eu i-am povĕţuit în cele sufletescĭ tot-déuna cu zel şi dragoste, şi décă chiar aşĭ fi ḑis vre-o dată şi de competenţele mele ceva în mod cinstit, n'am făcut nicĭ un rĕu.

Creştinul plugar, care se plânge şi al cărui nume îl retac, este un om cu gura mare, după cunoscinţa de obşte; fiind-că el m'a vătămat cu cuvêntul când am publicat un conclus al comitetului parochial cu privire la ḑiua de lucru, când mi-a adus lecticalul, şi a vrut a-mĭ solvi ḑiua de lucru, i-am spus, că dela d-sa nu-mĭ trebue nimic şi n'am primit lecticalul, dér martoră îmĭ este întrégа casă, că nu l'am vătĕmat cu nicĭ un cuvênt, el însĕ de nĕcas, că nu i-am primit cucuruzul, l'a dus la vre-o trei parochienĭ şi l'a arĕtat şi a făcut, pe cum aud, un lucru fără nicĭ o basă, a adunat ómenĭ şi li-a spus neadevĕrurĭ şi a agitat în popor cât a putut.

Că eu a-şĭ fi avut ceva cu Ioan Văscan, e minciună, acela trăiesce, spue décă eu am avut ce-va cu d-sa. E drept, că şi d-sa nu a consimţit póte cu hotărîrea comitetului, ca ḑiua de clacă sĕ fiă 40 cr., nu 30., dér în şedinţă n'a ḑis o vorbă contra. Apoi cele-l'alte cuprinse în corespondenţă tradéză numai o rĕinţă la plugariul, care e cel dintâiu, carĭ numai preotului nu-i dă bucuros şi-i place a vorbi tot în contra preotului, deşi n'are cu el nimic.

Décă am vătămat pe acel plugar, are cale a mĕ arăta, dér n'are drept a scrie contra mea minciunĭ şi neadevĕrurĭ. Dela omul rĕutăcios însĕ se împlinesce orĭ-ce lucru slab, chiar şi publicarea de minciunĭ, deşi e cu ruşine, pĕcat şi dejositor lucru pentru om onest.

Declarând în mod hotărît cele publicate de plugar de neadevĕrate, îi spui, că nu órbecă lovindu-se de bolovanĭ şi stâncĭ, fără se lovesce de fundaţiunĭ şi lucrurĭ în ordine, ce mai de mult n'au fost, şi sub conducerea mea s'au făcut cum scie comuna întrégă.

Petru Roşca,
protopop.

HIGIENA.

Câte-va cuvinte despre diaree.

Diarea séu *urdinarea* se produce din causa unei rĕcelĭ la pântece séu în urma unor mâncărĭ grele de mistuit, orĭ din causa mâncărei unor póme necópte.

Diarea mai de multe-orĭ este însoţită cu fiorĭ de frig amestecate cu căldură, pulsul este des, bolnavul are o sete fórte mare şi neodihnă de somn; limba este galbenă şi bălósa; are gréţă şi icniturĭ de vĕrsăturĭ, în gură simte un gust amar, ochii turburaţĭ şi sticloşĭ.

Acéstă bólă este cunoscută mai de totă lumea şi sunt fórte puţine persóne, carĭ sĕ nu fi suferit de ea.

Diarea póte ţiné o ḑi, douĕ, de multe-orĭ şése şi opt, ba chiar mai multe ḑile. Décă ea se repetă numai de douĕ séu de trei orĭ, atuncĭ nu trebue sĕ 'i se dea mare importanţă, ba de multe-orĭ este chiar de folos, pentru că dă afară materiile netrebuinciόse din corp. Dér décă diarea ţine mai multe ḑile, omul pierde mult, slăbesce, pierde pofta de mâncare şi îi scad puterile.

Diarea sĕ nu se oprĕscă de-odată repede, ci încetinel, pentru ca stomacul sĕ nu se slăbéscă. Indată ce o persónă este atinsă de acéstă bólă, trebue sĕ se înfăşure peste stomac (pântece) cu o flanelă, séu cu o petecă de lână stropită cu spirt rafinat bun; bolnavul sĕ stea în casă la căldură şi sĕ bea un ceaiu (tea) de frunḑe de menthă (ismă), în care sĕ se pună şi 2—3 linguriţe de cognac séu rum bun.

Décă diarea provine din causa mâncărilor, precum o mâncare de póme necópte etc., în acest cas se va da bolnavului un *purgativ*, adecă leacurĭ, carĭ fac scaun, precum: douĕ séu trei lingurĭ de oleu de ricinĭ, séu 30 grame de sulfat de magnesie (sare amară). După ce aceste purgative şi-au făcut efectul, atuncĭ, décă diarea încă n'a încetat, trebue sĕ se dea bolnavului la fiă-care óră câte-un gram de sub-nitrat de bismuth, ce se va lua dela farmaciă.

'I se va da bolnavului la fiă-care prânḑ şi în fiă-care seră câte-o lingură de unt de migdale dulcĭ, séu în lipsă de oleiu de migdale 'i se va da oleiu próspĕt, acésta o va face în timp de şépte-opt ḑile.

Va face o fiertură cu cotórele dela florile de trandafirĭ în modul următor: va pune un vas cu apă la foc sĕ fiérbă; după ce va fierbe bine, va pune la 250 grame apă cam 10—15 mucurĭ séu cotóre de trandafirĭ în acel vas; fiind tot la foc, sĕ-l mai lase sĕ fiérbă încă 5—10 minute, în urmă sĕ se acopere vasul cu un tăier, sĕ se rĕcéscă, pe urmă sĕ se strecóre într'o céşcă unde se va pune puţin zăhar şi sĕ se bee de mai multe orĭ în cursul ḑilei.

Décă diarea este prea tare şi ţine mult timp, sĕ se bea de trei-orĭ pe ḑi câte-o ceşcă de ceaiu de pelin (absinth) cald, în care se vor pune 8—10 bóbe de piper.

Pe stomac (pântece) se va pune în fiă-care ḑi o compresă muiată în apă cu oţĕt de vin tare şi bun, care se prepară ast-fel: se pune jumĕtate apă şi jumĕtate oţĕt într'un vas, în care se móie bine o faşă, se stórce şi se încinge peste stomac, ér pe d'asupra se légă cu o altă cârpă séu faţă de lână. Mai bine e, ca compresa sĕ se facă cu apă fiértă cu frunḑe de brad.

Contra diareei mai este fórte folositor a lua *spirt de afine* (vaccinium myrtillus), din care va lua de douĕ órĭ pe ḑi câte douĕ lingurĭ într'o céşcă cu apă caldă. Acest spirt ar trebui sĕ-l aibă în casă fiă-care familiă; el se prepară ast-fel: Se iau cam doi pumnĭ de afine şi se pun într'o sticlă cam de un litru cu spirt bun rafinat, se astupă sticla bine şi în urmă se ţine la căldură şi lumină mai mult timp, căcĭ cu cât stă mai

---

îndată ce mĕ va lua Dumneḑeu, sĕ mĕ urmeze în domnie, ér' ceilalţĭ sĕ-i fiţĭ sfetnicii lui. Sĕ vĕ aveţĭ bine unii cu alţii şi sĕ ţineţĭ strîns la fráţia vóstră, căcĭ până veţĭ trăi voi în unire, nu vĕ va puté strica nimenea cu nimic. Vĕ mai spun încă una: din cei trei sute de vênători ai mei sĕ luaţĭ fie-care câte-o sută şi sĕ mergeţĭ cu ei orĭ şi unde la vênătóre, numai în munţii Siniei sĕ nu care cumva sĕ îndrăsniţĭ a merge, că acolo vênatul e păzit de o fată păgână numită Diana, care este dómnă peste tóte dihăniile din acele locurĭ, şi cum vĕ va simţi, va fi vai şi amar de voi!

Părintele în cele din urmă se sfîrşesce, ér fiiĭ nicĭ n'au apucat sĕ-l îngrópe bine şi îşĭ şi împart vênătorii. Cel mai mare se şi gătesce de-o vênătóre mare şi se duce cu vênătorii lui de-a dreptul în munţii Siniei, unde-l oprise tatăl sĕu de-a merge, credênd că d'acolo va aduce mult vênat.

Aşa ei, trecênd preste delurĭ şi văi, ajung după multe nĕcasurĭ şi greutăţĭ şi în aceşti munţĭ. Era pe la meḑul nopţii când ajunseră, şi fiind obosiţĭ de atâta cale s'au pus de s'au culcat. Diana însĕ îi simte şi încălecând pe calul ei cel cu douĕ-spreḑece aripĭ a venit preste ei. Ea îi ḑice calului: „Ai de grije, calule, de-i taie pe toţĭ şi sĕ-i aruncĭ în peşteră; pe urmă îi numĕră şi-'mĭ spune, câţĭ au fost de toţĭ!

Calul i-a tăiat pe toţĭ până la unul şi i-a aruncat în peşteră, pe urmă li-a numĕrat capetele şi a venit de i-a spus Dianei: Au fost de toţĭ o sută şi unul, Dómna mea!— Atâţia au trebuit sĕ fiă! rĕspunse Diana.

Feciorul de al doilea al împĕratului, după ce vĕḑu, că fratele sĕu cel mai mare nu se mai întórce acasă nicĭ după o sĕptĕmână, nicĭ după douĕ, îşĭ ḑice: Trebue că fratele meu va fi făcut prea mult vênat şi nu-l va fi putênd aduce; mĕ voiŭ duce şi eu înaintea lui, ca sĕ-i ajut.

Aşa a doua ḑi şĭ-a ridicat vênătorii si s'a dus şi el în munţii Siniei înaintea frate-seu şi după multe greutăţĭ ajunge şi el, tot în puterea nopţii, în acele locurĭ, fără sĕ fi putut da de fratele-sĕu, séu de vênătorii lui. Diana îi simte 'ndată ce au sosit şi încălecându-şĭ calul dă preste ei. Ea cum sosesce aci îi ḑice calului: Taie-i, calule, pe toţĭ, şi-i aruncă în peşteră. Pe urmă îi numĕră şi-'mĭ spune, câţĭ au fost de toţĭ!

Calul i-a tăiat pe toţĭ de-a rêndul şi după ce i-a aşeḑat şi pe aceştia în peşteră lângă ceilalţĭ, a venit şi i-a spus: Porunca ta s'a împlinit, Dómna mea; i-am numĕrat şi au fost de toţĭ o sută şi unul. — O sută şi unul au trebuit sĕ fiă. Acum haid' sĕ mergem acasă!

Au trecut mai multe ḑile şi dela plecarea fratelui celui de al doilea şi nu mai venea nicĭ unul cu nicĭ un rĕspuns nicĭ de bine, nicĭ de rĕu. Decĭ dice fratele cel mai mic:

Trebue că nu e lucru bun cu fraţii mei de nu se mai întorc dela vênătóre. Am sĕ mĕ duc acum şi eu sĕ-i aduc acasă, căcĭ se miră ţéra întrégă de zăbovirea lor prin acele locurĭ oprite de bĕtrânul nostru tată.

A doua ḑi şi-a făcut şi el pregătirile de călĕtoriă şi s'a dus cu vênătorii lui în munţii Siniei. Când au ajuns aicĭ, îi apucase nóptea. Dér fratele acesta, fiind mai isteţ decât fraţii lui cei mai marĭ, a dat poruncă ómenilor, ca lui sĕ-i facă patul pentru durmit pe ramurile unui copaciu, care va fi mai stufos, ér ei sĕ se culce jos.

Diana i-a simţit îndată ce au păşit pe munţii ei şi încălecându-şĭ calul a venit asupra lor. Ea îi dice calului: Veḑĭ, calule, de-i taie pe toţĭ şi-'i aruncă în peşteră lângă ceilalţĭ. Apoi îi numĕră şi-mĭ spune câţĭ au fost toţĭ!

Calul, după ce i-a tăiat şi i-a numĕrat, a venit la Dómnă-sa şi i-a spus: De astă-dată au fost, Dómna mea, numai o sută!

— Şi de astă-dată au trebuit sĕ fiă tot o sută şi unul, dér cine scie cum şi unde va fi rĕmas unul din ei. Sĕ mergem însĕ acasă, căcĭ póte sĕ nu-i fi numĕrat tu bine!

Diana a plecat acasă, ér feciorul de împĕrat a rĕmas téfĕr în cuibul lui până diminéţa, când şi-a luat tălpoşiţa şi s'a cam mai dus din aceste locurĭ, ca sĕ nu pună cumva Diana mâna şi pe el

Feciorul s'a tot dus prin acele locurĭ necunoscute până ce l'a apucat nóptea la o móră pustiă. El, ca sĕ nu dórmă afară, a întrat în móră, cu gândul sĕ rĕmână acolo până diminéţa. Pe la meḑul nopţii

mult, cu atât este mai bun. In cele mai multe casurĭ e de ajuns, ca bolnavul sĕ mănânce numai câte-va bóbe din aceste afine din spirt, și încétă orĭ-ce fel de diaree. In lipsa spirtului de afine se póte întrebuința fórte bine *lapte fiert cu cimbru*, din care va lua câte două păhărele pe ḑi.

De regulă orĭ-ce persónă, care are un stomac slab și este espusă adesea la diaree, e bine sĕ bea în fiă-care ḑi câte-un ceaiŭ de pelin (absinth) séu de cimbru (origanum), pe care îl va lua diminéța pe nemâncate.

O persónă bolnavă de diaree trebue sĕ nu mănânce verdețurĭ (zarzavaturĭ) séu zamă prea grasă, ci sĕ mănânce mai cu sémă óuĕ próspete moi, carĭ sunt cea mai bună hrană pentru acéstă bólă. Asemenea este bună supă de chimin, în care sĕ se pună un gram de sub-nitrat de bismuth pentru ómenii marĭ, ér pentru copii numai o jumĕtate de gram.

Indată ce se arată primele semne ale diareei este fórte folositor a lua o céșcă cu ceai de cintaură și de pelin. Asemenea va mai lua câte 3—6 picăturĭ de pelin pe o bucată de zăhar, și va înghițĭ câte 2—4 bóbe de ienupere (Juniperus comunis).

In timpul diareei bolnavii au mare sete, dér nu trebue sĕ bea apă, ci în loc de apă sĕ li-se dea zamă de orez, limonadă acrișóră cu lămâie, séu cu sirop de smeură. Apa de orez se prepară astfel: se pune într'un vas apă, peste care se tórnă orez, se pune apoi la foc sĕ fiérbă, în urmă sĕ bea în timpul ḑilei.

In tot timpul bólei este oprit bolnavului de-a mânca orĭ-ce fel de póme.

Prof. Dr. Elefterescu.

ECONOMIA.

Sfaturĭ pentru plugarĭ.

Nu ajunge în economiă, ca sĕ se îmbunĕtățéscă numai pămêntul prin gunoire, ci trebue sĕ se mai îmbunĕtățéscă și arăturile, carĭ încă se fac pe unele locurĭ de tot pe de asupra.

Pe când plugarii harnicĭ și învĕțațĭ de prin alte țĕrĭ lucră astăḑĭ pămêntul chiar cu puterea aburului orĭ vaporului, numai ca sĕ-l pótă rĕsbi mai bine cu lucratul, pe când chiar și pe la noi s'au născocit unele plugurĭ anume făcute, cu carĭ sĕ se pótă ara pămêntul de două-orĭ mai afund, ca cum se face arătura de obște; pe atuncĭ unii dintre plugarii noștri mai numai sgăriă cója de de-asupra a pămêntului, așa că pătura roditóre e de tot subțire, din care causă nicĭ sĕmĕnăturile nu-șĭ pot trage hrana de lipsă din pămênt și așa trebue sĕ rĕmână mĕrunte și pipernicite.

Mulțĭ din plugarii noștri se feresc chiar și la ogor, de a întórce o pătură mai grósă, sub cuvênt, că s'ar scóte pămênt de cel mort la suprafață, în care apoi nu se pot desvolta și cresce sĕmĕnăturile. Adevĕrat, că acésta așa s'ar întîmpla, décă sĕmĕnatul s'ar face îndată; stând însĕ pămêntul mort timp mai îndelungat în atingere cu aerul, cu căldura și plóia, el se schimbă și se face roditor,

Arăturile mai afunde, — pentru formarea unei păturĭ mai gróse și roditóre — se recomandă mai ales la facerea ogorului de tómnă și de primăvéră. A ara și la sĕmĕnat tot așa de afund ca la ogor, nu numai că nu e folositor, dér póte fi chiar păgubitor, de-óre-ce astupându-se sĕmênța prea afund în pămênt, nu mai póte rĕsări și sĕ putreḑesce acolo.

Nu tóte pămênturile au trebuință de arăturĭ afunde. Așa de pildă pămênturile năsipóse și văróse trebue arate tot-déuna mai pe de-asupra, și numai cele lutóse și humóse trebue arate mai afund.

Arăturile afunde în pămênturile mai tarĭ sunt de mare însĕmnătate; în ele sunt mai scutite sĕmĕnăturile pe timp de secetă, ca în cele pe de-asupra, rădĕcinile lor încă se pot întinde mai ușor prin pămênt, în care apoi află o suprafață mai mare, din care sĕ se pótă nutri la timp de lipsă.

In legătură cu aceste îmbunĕtățirĭ. mulțĭ din plugarii noștri ar face bine, décă ar alege cu mai multă îngrijire grăunțele de sĕmênță, căcĭ nu în zadar ḑice și proverbul: „ce sémenĭ, aceea rĕsare. De aceea cum s'au născocit acum și triere (ciururĭ) anumite pentru curățitul grăunțelor, acestea nicĭ-odată sĕ nu se bage în pămênt, până când nu s'au curățit mai întâiŭ cum se cade de tóte gozurile.

Chiar și în timpurile trecute economii harnicĭ aveau o grijă deosebită pentru alegerea grăunțelor de sĕmĕnat. Astfel Hallet, Mocri, Schireff și alțĭ plugarĭ vestițĭ, și-au ales grâul de sĕmênță la început grăunț de grăunț, ca pe mésă, cum s'ar ḑice, până când au ajuns, ca sĕ prăséscă un grâu cu mult mai bun și mai bogat, de cum era grâul cel cultivat în ținutul lor.

Grâul, ce pórtă astăḑĭ numele acelor plugarĭ vestițĭ, a ajuns sĕ fiă cel mai prețuit de pe fața pămêntului; de aceea au început acum a mai face și alțĭ plugarĭ harnicĭ asemenea încercărĭ, ca numiții, de sigur numai ca sĕ pótă prăsi un grâu mai frumos și mai bobonat, de cum e cel cunoscut în ținutul lor.

In legătură cu economia câmpului, n'ar strica când toțĭ plugarii noștri ar întórce o grijă mai mare și asupra culturei pomilor și legumilor, dela carĭ încă se pot trage folóse însĕmnate. Sĕ nu se mai lase, ca până acum, grădinĭ destul de marĭ și frumóse fără pomĭ și legume, éră pómele și legumile de lipsă pentru casă sĕ se cumpere de pe la streinĭ cu banĭ agonisițĭ pe altă cale, cu destulă muncă și ostenélă.

Economii noștri nu bagă de sémă câte parale frumóse fac economii streinĭ din apropierea séu din ținutul lor pe legume și póme, nicĭ nu vréu sĕ crédă, că cultura pomilor și legumilor este luată astăḑĭ din partea învĕțaților drept cumpĕnă, pentru a se putea mĕsura gradul de cultură, în care se află un popor. Pentru-că astăḑĭ se ține ca un lucru adeverit, că cu cât un popor este mai harnic și mai deștept, cu atâta scie el sĕ prețuéscă mai tare și cultura pomilor, legumilor și florilor; și din contră, cu cât este mai puțin cultivat, cu atâta desprețuesce mai tare și cultura acelora.

Astăḑi, când cu ajutorul drumului de fier s'au obicĭnuit a veni și în părțile nóstre învĕțațĭ de prin țĕrĭ streine, ca sĕ vadă locurile și sĕ le cerceteze, după ce se întorc érășĭ în țéra lor scriu prin gazete, despre cele ce au vĕḑut pe unde au umblat. Și vĕḑênd acei învĕțațĭ grădinile nóstre, de multe-orĭ destul de marĭ și spațióse, dér fără pomĭ și legume, ba pe câte-un loc chiar pline de buruenĭ, sĕ nu credem, că vor scrie cu laudă despre noi. Vor ḑice, că suntem un popor pe jumĕtate sĕlbatic, care nu merită o sórte mai bună, ca aceea ce li-o croesc Ungurii.

I. Georgescu.

Din viéța animalelor.

Penele pasĕrilor.

Paserile de curte se cresc mai cu sémă pentru alimentațiunea, și pe lângă venitul ce produce vênḑarea ouĕlor și a cărnii lor, se mai póte trage și din penele lor un câștig, care nu trebue neglijat.

O găină, séu un pui de găină póte, după mărimea și greutatea sa, sĕ dea aprópe dela 70 până la 120 grame de *pene* și de *fulgĭ*. Spre a le folosi séu spre a le vinde, trebue sĕ se alégă următórele diferite felurĭ de pene:

Penele marĭ dela códa *cocoșilor*, și mai cu sémă a *claponilor*, servesc în România la facerea de podóbe pentru căciulele dorobanților și vênătorilor, séu și pela noi pentru măturicĭ (plumouri).

Penele mijlocii de pe corpul pasĕrilor servesc la facerea de așternuturĭ, ca saltele; fulgii (puful) servesc la facerea perinelor. Dér aceste două felurĭ de pene de găini sunt mai puțin prețuite ca acelea de rață séu de gâscă.

Trebue sĕ se aibă tot-d'auna în vedere de a se stîrpi germenii insectelor, pe care i-ar putea sĕ-i conție penele. Pentru acest scop penele se usucă la cuptor.

In termen mijlociu, produsul penelor dela o găină séu dela un cocoș are o valóre de 10 cr. Dar penele unui cocoș *alb* pot prețui chiar până la 2 fl. 50 cr.

La *curcanĭ* și la *curce*, valórea penelor variază după colóre. Penele unui curcan frumos alb se pot vinde cu 6-7 și chiar 10 fl. Ele servesc la imitarea penelor de struț și se vênd ast-fel colorate în diferite colorĭ cu prețurĭ fórte scumpe. Penele curcanilor de alte varietățĭ abia ating a ḑecea parte din acest preț și se pot socoti de la 50 cr. până la 1 fl. de fie-care cap adult.

Aceste pene se recoltézá după tăierea pasĕrei. Se mai póte trage un câștig mic din penele pe carĭ pasĕrile le lapădă în Octomvre.

Penele de curcan sunt mai abundante și mai stimate de cât penele de curcă. Și dela *păun* penele cele albe sunt mai stimate.

Dintre tóte penele păsĕrilor de curte, penele de *gâscă* sunt cele mai folositóre. Mai înainte se smulgeau penele din aripile gâscelor pentru o industrie, care astă-ḑĭ a dispărut, înlocuindu-se pana de gâscă cu condeiul de metal.

Gâscele se jumulesc de trei orĭ pe an pentru a se recolta fiă pene ordinare, fie fulgii, carĭ le garniséză pântecile. Câștigul anual ce se póte trage din penele și fulgii unei gâsce vii este aproximativ de 50 cr; ér valórea penelor și a fulgilor dela o gâscă mórtă se ridică abia la 20 cr. In unele locurĭ gâsca se jupóie înainte de a fi pusă în consumație, și din pielea ei garnisită cu fulgĭ se fabrică imitații de lebedă. Pentru a jupui pielea unei gâsce, ea se taie dealungul spinărei și se ridică cu cea mai mare precauțiune. O piele de gâscă frumósă, bine luată și fără rupturĭ, se vinde cu prețul dela 50 — 1 fl. bucata, dar în casul acesta corpul ei 'șĭ pierde aprópe a cincia parte din valórea sa totală. Pieile de gâscă

---

s'au abătut la móra aceea și ursitorile. Una din ele cum îl vede ḑice către celelalte surorĭ ale ei: Scițĭ voi, că acest fecior de împĕrat, ce dórme aicĭ, are sĕ-i fiă bărbatul Dianei?

Și cum s'ar puté una ca acésta?

— Iacă așa, — rĕspunde cea dinainte, — décă el s'ar deștepta în ceasul acesta și s'ar da de-a peste capul, s'ar face un bob de mac și l'ar mâna vêntul drept la ușa Dianei. Aicĭ ar străbate prin încheieturile ușei în casă, s'ar da érășĭ de-a peste capul și s'ar face érășĭ cum a fost. Apoi ar săruta odată pe Diana și ea numai decât s'ar încreștina și ea de bucuriă l'ar cere de bărbat al ei!

— Așa sĕ fiă, precum ḑicĭ tu! rĕspunseră cu tótele și se fac nevĕḑute.

Feciorul de împĕrat, care auḑise tot ce au vorbit ursitórele, se dă de-a peste capul și — minunea minunilor! — s'a și prefăcut într'un bob de mac, care fu luat îndată de vênt și mânat până la ușa caselor Dianei. Aicĭ și-a aflat loc și a pĕtruns în casă chiar lângă Diana. El se dă de-a peste capul și se face un fecior mândru și frumos; póte mai frumos ca cum fusese mai înainte. Se apropiă de Diana s'o sărute, dér se sfiesce de-odată, vĕḑêndu-i pielea trupului aspră și crepată întocmai ca o scórță de pe copacĭ. Cu tóte acestea tot o sărută și Diana se deșteptă. Feciorul stă înmărmurit de frică, ér Diana începe a-se curăți de cójea cea aspră și se face atât de frumósă, de nu o întrecea altă ființă femeéscă din lume. Diana când vede pe feciorul, îi ḑice plină de bucuriă:

— Nu te teme de mine, dragul meu! Tu ai fost fericit, că m'ai putut încreștina prin sărutul tĕu. Tu din minutul acesta vei fi bărbatul meu. Mâne voiŭ chiăma corbul și corbóica sĕ ne cunune.

A doua ḑi Diana a chiămat corbul și corbóica de i-au cununat, ér pe celelalte pasĕrĭ le-au avut ca musicanțĭ.

Feciorul de împĕrat încă o avea de tot dragă pe Diana; el nu se îndura a-o părăsi nicĭ un minut, căcĭ se topia de dragostea ei. Orĭ și unde s'ar fi dus, fără ea nu mergea, atât îi era de dragă. Intr'o ḑi o întrébă el despre una și despre alta și în sfîrșit o întrébă și despre frații lui dimpreună cu cei trei sute de vênătorĭ, că unde sunt îngropațĭ și cum ar puté sĕ-i mai vadă.

— Décă vréi sĕ-i vedĭ, n'ai decât sĕ te ducĭ sub pólele munților mei și sĕ cauțĭ că acolo e o peșteră, în peșteră îi vei afla pe toțĭ tăiațĭ, și décă vréi sĕ-i înviedĭ, atuncĭ ia acéstă sticlă cu apă vie și apă mórtă și după ce vei așeḑa capul fiă-căruia la locul sĕu, unge tăietura cu apă de acésta și pe urmă atinge locul și cu o nuia de sânger și cu alta de ânger și îndată îi vei învia.

Feciorul de împĕrat s'a bucurat mult de atâta mângăiare, ce i-a dat'o Diana, și a rugat'o, ca sĕ mérgă amêndoi, însĕ ea i-a rĕspuns, că nu va merge. Atuncĭ feciorul de împĕrat i-a rĕspuns: Ah, draga mea, Diano, datorința de frate mĕ face sĕ mĕ duc sĕ-i vĕd și sĕ-i inviez, ca sĕ-i îndreptez la casa lor, dér dorul tĕu mĕ va topi zăbovind atâta timp pe acolo. De aceea te rog, décă tu nu poțĭ veni cu mine, atuncĭ sĕ-mĭ dai chipul tĕu cel ângeresc, ca venindu-mĭ dorul de tine, sĕ te pot vedé măcar în icónă!

— Bine, eu îțĭ dau o iconiță cu chipul meu, dér îțĭ spun, sĕ aibĭ grije de iconiță, căcĭ perḑêndu-o, mĕ vei perde și pe mine!

El a luat iconița, a vîrît'o în sân și a plecat, și cum umbla printre văile munților și căuta peștera, 'i se făcu sete. El se plécă jos la o gârlă sĕ bea apă și, fără sĕ bage de sémă, îi cade iconița jos în apă și se cam mai duse pe apă. El n'a mai mers la nicĭ o peșteră, ci s'a întors iute la Diana de i-a spus, ce 'i s'a întêmplat. Diana îi rĕspunde cu un ton blând: Ei, dragul meu, de acum sĕ nu ne așteptăm la bucurii, ci numai la suferințe pentru nebăgarea ta de sémă, căcĭ căḑênd iconița cu chipul meu în mânile vre-unui om iscusit, va fi rĕu de noi. Dér acum n'avem ce sĕ facem, ce va fi sĕ suferim, vom suferì amêndoi!

Apa din gârlă a dus chipul Dianei până într'o țéră depărtată. Aci trecea apa pe la pórta caselor împĕrătescĭ, și o slujnică, eșind într'o séră după apă, a prins în vas și iconița și a adus'o în casă. Impĕratul și cu împĕrătésa nu se puteau mira din destul de o frumsețe femeéscă ca aceea, ce o vedeau în acéstă icónă. Impĕratul avea și un fecior mare, care vĕḑênd și el chipul Dianei, se îndrăgostì nebun de ea, de n'avea odihnă nicĭ ḑiua nicĭ

sunt de o mare elasticitate și sunt remarcabile prin albéța lor strălucitóre și prin fulgĭ mătăsoșĭ și stufoșĭ, prin care se pot compara cu pieile de lebedă. Anglia și America fac un comerț fórte însemnat cu ast-fel de piei.

Rața dă nisce fulgĭ mai inferióre ca cantitate acelora ale gâscei, dér cel puțin egale ca calitate. In timpul schimbărei penelor, în Mai și Septemvre, se smulge rățoilor o parte din fulgĭ care acopere gâtul și pântecile lor. Pe unele locurĭ nu se jumulesc nicĭ rațele nicĭ rățoii, ci numai bobocii de rață, tómna, când îșĭ schimbă penele. Fulgii de rață sunt în general mai preferațĭ de cât fulgii de gâscă.

Câte odată se fac trei recolte de fulgĭ pe an, în Mai, Iulie și Septemvre, și se ajung a se recolta cu modul acesta 250—500 de grame de fulgĭ de fiă-care pasĕre, cea-ce echivaléză cu 1—2 fl. Dar, prin acéstă procedere, se vatămă fórte mult sĕnătății pasĕrilor și fecundității lor. Rațele de varietate albă dau un produs de pene mai stimat și un câștig aprópe cu o treime mai mare ca valórea comercială.

In Francia, la *Joinville-le-Pont*, există o manufactură fórte importantă, în care se lucréză pene de tot felul și mai cu sémă penele de gâscă importate din Rusia. Fondatorul acelei manufacture a avut fericita idee sĕ tragă folos din tóte părțile din carĭ este compusă péna. Astfel cotorul este întrebuințat la fabricațiunea penelor de scris. Cele patru părțĭ ale cotorului, sunt ridicate, desfăcute de barbele lor și întrebuințate la fabricarea de perii excelente și de măturice (plumouri) trainice. Barbele penei, văpsite cu diferite colorĭ, servesc la fabricarea de florĭ artificiale. Rĕmâne încă partea centrală a tecii, măduva tubului, care este excelentă pentru gunoiul câmpurilor.

Vedem decĭ, că adevĕrata industrie caută sĕ nu lase a se pierde nimic din materia, pe care ni-o presintă natura în crescerea pasĕrilor. Penele la aparința sunt un produs secundar, care, după cum se vede, póte dobândi o importanță fórte însĕmnată.

(După „Amic. Prog. Rom.“)

Despre superstițiunĭ.

(Trialog între 3 copii, dintre carĭ 2 sunt școlari.)

Ión: — „Bună séra, prietine!“

Ștefan: — „Bună-țĭ fie inima!“

Ión: — Eu deși nu te cunosc cine ești, îțĭ dic totu-șĭ prieten, pentru-că te vĕd cu cartea sub suóră, și acésta mĕ face sĕ cred, că eștĭ școlar, și apoi toțĭ școlarii sunt prietenii mei. Spune-mĭ, am drept că-țĭ dic așa, orĭ nu?

Ștefan: — Te înșelĭ, prietine, pentru-că eu până acuma încă nu sunt școlar, deși tatăl meu voesce sĕ mĕ dea și pe mine cu sila la școlă, ca sĕ mĕ fac școlar, sĕ învĕț și eu carte. Astă-dĭ mi-a cumpĕrat acéstă sĕrăciă de carte și m'a trimis spre școlă, că dóră de mi-s'ar îndrăgi și mie școla, cu tóte că eu i-am spus'o în față, că mie sĕ-mĭ dea pace cu școla și nicĭ sĕ-mĭ mai pomenéscă de ea. Eu nu sciu, mĕi frățióre, că de un timp incóce par'că au început sĕ căpcieze toțĭ ómenii, căcĭ prin sat nu i mai audĭ alta vorbind, făr' tot de școlă și ér de școlă, de pare că cred, că au sĕ facă din tótă sapa ruginită câte-o sabie ascuțită.

Ión: — Ei, frate Ștefane, că fericit om te-ai născut tu pe lume când ți-a dat Dumnedeu un ast-fel de tată, care sĕ te ducă cu sila la școlă, ca sĕ te facă și pe tine om, și póte mai habitir ca cum e tatăl tĕu.

Ștefan: — Ce fel? Las' sĕ fiu eu numai ca taica, căcĭ taica de când îl sciu a fost tot jude în sat. El cunósce și numĕrușul, și când e vorba e omul cel mai învĕțat din tot satul; — numai ca taica sĕ fiu eu și-mĭ ajunge.

Ión: — Ițĭ spun drept, frate Ștefane, că tu eștĭ un om, care nu te îngrijescĭ de multe în lumea acésta. Tu credĭ, că décă cunósce cine-va numĕrușul cine scie ce mare învĕțat este. Dér nu e așa, fertate! Ascultă sĕ-țĭ spun eu sórtea mea și apoi o sĕ vedĭ îndată, cu cât eștĭ tu mai fericit, decât mine. Tu ai un tată cu dare bună de mână și ar puté sĕ cheltuéscă cu tine cât de mult la învĕțătură. — Și taica, după cum spun vecinii, a fost odată un om cu stare bunicică; avea patru boi la jug, avea trăsură cu cai, avea vacĭ și oi destule, și în sfârșit era și el unul dintre fruntașii satului. Dér astădĭ am ajuns de tot rĕu, căcĭ tot ce se mai mișcă prin curtea nóstră abia mai sunt douĕ văcuțe și și acestea slabe ca vai de ele; apoi nicĭ acestea nu sunt ale nóstre, căcĭ cămătarnicii stau cu gurile căscate, care de care sĕ pună mai întâiu mâna pe ele.

Ștefan: — Rĕu destul, décă stă tréba așa:

Ión: — Dér mai așteptă, frate Ștefane, sĕ țĭ spun și mai departe! Eu pe lângă tóte suferințele părinților, mĕ silesc în tot chipul sĕ învĕț bine la școlă, căcĭ învĕțătorul nostru ne spune în fiă-care di, că *numai școla ne póte scóte din suferințe* și *nĕcasurĭ;* ea e o mână tare, care ne conduce la lumină și ne arată calea, ce trebue s'o urmăm în tóte întreprinderile nóstre.

Ștefan: (Sĕ întinde și cască una mare).

Ión: Precum te vĕd eu, prietene, vorbele mele în loc sĕ te atragă, îțĭ aduc somn!

Ștefan: Apoi de; tu pare că te-ai născut de-odată cu taica, căcĭ și pe dênsul nu l mai audi altele vorbind, făr' tot de școlă și de învĕțătură, și apoi ce o sĕ vĕ fac, décă mie nu-mĭ place nicĭ sĕ aud de ea.

Ión: — Mĕi, frate Ștefane, nu fii nebun, căcĭ în școlă așa țĭ trece timpul de iute și atât e de plăcut, încât ai tot sta și ai asculta.

Ștefan: — Sci, că-mĭ place de tine, mĕi Ióne, căcĭ te vĕd un copil atât de înțelept: dér sci tu ce? mai slăbesce-mĕ cu școla, și mai bine vino cu mine la noi, că am o traistă plină cu mere, sĕ le mâncăm amêndoi. De școlă te rog nu-mĭ mai vorbi, că de dragă, ce-mĭ e, îmĭ vine somnul.

Ión: — Da ce Han-tătar vórbescĭ tu, mĕi hăbăucule? Nu-'țĭ e rușine, când vedĭ pe lângă tine atâta lume și te aud atâția ómenĭ? Eu îțĭ vorbesc de școlă și tu cu gândul la mere. En stăi puțin sĕ-l chiem și pe fratele Nicolaie de colea, ca sĕ ne mai spună și el câte ceva, da de ți-o trece somnul și fómea. Vino și tu frate Nicolaie, sĕ vedem n'om puté face noi amêndoi din hăbăucul ăsta un școlar bun

Nicolaie: — Dér bine fraților, cam despre ce e vorba între voi?

Ión: — Da de fratele Ștefan, care urăsce școla din suflet și vréu sĕ-l luminăm, de vom puté,

Nicolaie: — Așa vorbesce el, căcĭ nu scie bunătatea școlei. Ce sĕ-l luminedĭ, căcĭ el și așa scie fórte multe bazaconii. Nu e așa, frate Ștefane? En mai bine spunene una din cele multe câte le-ai audit și pățit tu în viéța ta!

Ștefan: — (căpĕtând voie) Apoi de; eu v'așĭ spune una, de care nu sciu dĕu, décă v'au spus dascălii voștri.

Ión și Nicolaie: — Sĕ te audim! sĕ te audim!

Ștefan: — Sĕ vedețĭ voi, ce ni s'o întêmplat, sĕ vĕd mai în sĕrile trecute. Eu veneam cam pe însĕrate dela boltă și când sosesc la pórtă vĕd în curtea vecinului, că întrase o *strigóie*, nu sciu bărbat orĭ femeiă, care s'a dus cu un ciubĕr la Joiana și a început a o mulge de credeai, c'o dĕrîmă la pământ. Eu când am vĕdut'o am alergat de frică tot într'un suflet până în casă, de i-am spus taichiĭ, ce am vĕdut; și taica în adevĕr a și eșit îndată afară cu un furcoiŭ de fier în mână, dar' de unde sĕ mai vadă vr'o strigóie, căcĭ cum l'o simțit, îndată s'a făcut nevĕdută. Par'că și acum îmĭ tremură inima de frică, când mĕ gândesc la ea.

Nicolaie: — Vedĭ, frate Ștefane, asta-i o *credință deșertă.* Eu am audit flécurile acestea și de airea, și cercetând mai de-aprópe am aflat, că atuncĭ în curtea vecinu-tĕu n'a fost nicĭ o strigóie, ci a fost chiar vecină-ta, lelea Maria, carea eșise cu ciubĕrul sĕ-i de-a Joenii apă sĕ bea. Și étă ce ai credut tu! — Vedĭ déră, cât de ușurel de minte e omul fără de școlă? Acum de erai și tu școlar, ai fi rîs de astfel de proștii, pentru-că în școlă ai fi învĕțat sĕ nu credĭ în strigoi și alte superstiții de felul acesta.

Ștefan: — En lasă-mĕ cu tótă învĕțătura vóstră, căcĭ eu chiar si pe vodésa nóstră am audit'o vorbind, că i-ar fi luat strigoii laptele dela vacĭ. Și apoi tu dóră nu vei fi sciind mai multe decât vodésa, căcĭ ea e îmbrăcată în haine domnescĭ.

Nicolaie: — Eu nu-țĭ spun numai ție, dér și vodesei vóstre și orĭ și cui mi-ar dice, că vacile și-au perdut laptele. Aceia sĕ cerce sĕ le dea vacilor mai bine de mâncare și sĕ nu le prea chinuéscă nicĭ cu jugul, și vor vedé, că vacile lor vor da lapte bun și destul de mult. Strigoi nu sunt, frate Ștefane; noi îi socotim de strigoi pe acei ómenĭ, cărora nu le place munca și carĭ umblă nóptea prin curțile ómenilor cinstițĭ de fură tot pe ce pot pune mâna, căcĭ altcum ar peri de fóme.

Ión: — Ai audit acum, frate Ștefane, cât de bună e școla, căcĭ ea te învață sĕ nu credĭ în tóte prostiile! Dumnedeu a făcut numai un fel de ómenĭ, ér nicĭ decât strigoi și alte bazaconii, câte le vorbesc unii ómenĭ de prin sate, ba chiar și de prin orașe.

(Va urma).

Glume.

Sinceritate. Bărbatul: „Vréu sĕ-țĭ spun drept nevastă dragă, că eu numai pentru avere te-am luat.

Nevasta:

„Și eu îțĭ spun drept, că numai pentru-că eștĭ așa de prost te-am luat.“

*

Bună economiă. Mama (către fiica sa): Ar fi timpul sĕ porțĭ și tu

---

nóptea, și era și mai neastêmpĕrat fiind-că nu scia al cui chip sĕ fiă acesta.

Tot umblând el și tot cercetând, dă în sfârșit de o babă nĕsdrăvană, care când vĕdu chipul, îi dice feciorului de împĕrat: Décă mĕ plătescĭ bine, eu îțĭ aduc pe femeia acésta d'adreptul în casa vóstră.

— Te fac fericită, babo, de fericită ca tine n'are sĕ fiă o ființă omenéscă, nu mai sĕ mi-o aducĭ.

— Eu ți-o aduc, dér trebue sĕ scii, că încercarea mea e împreunată cu mórtea.

— N'ai nicĭ o grije, babo, du-te numai de mi-o adă și munca ta va fi rĕsplătită.

Tocméla fiind făcută, baba și-a înhămat la o trăsurică doi cotoi (mâțoi) și cotoii s'au dus cu ea ca vêntul și ca gândul mai mult pe sus prin aer, decât pe pământ și în câte-va ceasurĭ a și ajuns în munții Siniei aprópe de casele Dianei. Aci baba, lângă tulpina unui copaciu gros, a făcut o grópă, unde a îngropat și cotoii și trăsura, apoi s'a dus pe lângă casele Dianei, prefăcêndu-se într'o cerșitóre.

Bărbatul Dianei, îndată ce a vĕdut pe baba, a dis către Diana așa: Ascultă-mĕ, draga mea, opresce pe acéstă babă la noi, căcĭ și așa suntem numai singurĭ, ca doi cucĭ, și baba ne va mai ținé de urît, căcĭ cum e vorba: décă ai un bĕtrân, sĕ-l vindi; și décă nu-l'ai, sĕ-l cumperĭ.

— „Pentru-că tu stăruescĭ așa mult, eu îțĭ fac voia, dér mĕ tem, nu cumva baba sĕ fi venit cu gândurĭ viclene la noi“.

Destul, că baba a petrecut mai multe dile la casa Dianei și se scia purta ast-fel, încât nimenea nu putea gâci gândurile ei. Intr'una din dile dice baba către Diana și către bărbatul ei: Tóte mi-ar plăcé de voi, căcĭ avețĭ de tóte ce vĕ trebuesce, numai un lucru totușĭ am vĕdut, că vĕ lipsesce.

— Și ce fel de lucru sĕ fiă acela, babo?

— Putină (cadă) pentru scăldat am vĕdut, că n'avețĭ, orĭ cât vĕ ținețĭ de avuțĭ.

— E adevĕrat, dér pe mâne diminéță o sĕ avem și acésta.

A doua di se duce Diana și aduce o putină mare, pe care o așédă într'o odăiță, apoi îi dice babei sĕ facă foc și sĕ încăldescă apă pentru baie. Când baia a fost gata, s'a scăldat mai întâi Diana și după ce a trecut ea într'altă odaiă se se șterga și sĕ se îmbrace, a întrat în baiă bărbatul ei. Baba atuncĭ a adus iute o lespede mare dintr'o stâncă și a aruncat'o peste putină, prindênd ast-fel pe bărbat în putină, apoi a trecut iute în odaia unde era Diana și făcêndu-se, că o șterge, o legă bine c'o sfóră de mânĭ și de picióre, încât nu mai era în stare sĕ se misce. Pe urmă se duse de-șĭ desgropă cotoii și trăsurica și aședênd pe Diana lângă ea în trăsurică, o duce ca vêntul și ca gândul drept la curtea împĕratului, de unde fusese trimisă.

Bărbatul Dianei destul se svĕrcolia sĕ ésă de sub lespede, dér nu putea, asemenea nu putea nicĭ sĕ spargă cóstele putinei. Dela un timp a început a striga. Intr'acest timp sosesc acasă și cei trei „cânĭ“: o vulpe, un lup și un urs. Vulpea, fiind mai bună de urechĭ, dice către urs: Mĕi, ursule, mie mi-se pare, că aud un glas înăbușit strigând. — Ce vorbescĭ tu, viclénо? și-i arde una cu brânca.

— Ba și mie mi s'a părut c'am audit, adause lupul. — Atuncĭ lip! și lui una peste cap.

Mai într'un târdiu dice ursul: Acum îmĭ pare, c'am audit și eu glasul domnului nostru; haidețĭ sĕ-l căutăm....

— „Cânii s'au dus sĕ-l caute și în sfîrșit vulpea cu mirosul ei cel ager dă de urma domnului lor și duce apoi și pe urs și pe lup până la ușa odăii unde era baia. Aci neputênd străbate, au rupt ușa și au aflat pe sirmanul lor domn abia mai rĕsuflând sub lespede în putina de baiă.

Domnul cu ajutorul ursului a eșit din putină și căutând pe Diana lui, n'a mai aflat'o nicăirea. Calul din grajd însĕ vĕdêndu-l căutând și pe acolo, i-a dis: Te gată iute, domnul meu, sĕ mergem după dómna. Sĕ ne gătim numai iute, căcĭ cotoii babii, cu carĭ a dus'o, fiind mai iuțĭ ca mine au ajuns până acuma cu ea la casele împĕratului, ce a arvunit'o, și sĕ fim acolo înainte de a-o duce împĕratul la cununiă cu feciorul lui. Ia cu tine și biciul din cuiŭ, căcĭ vréu sĕ luăm cu noi și casele acestea, sĕ nu le lăsăm până ne vom întórce cine scie cui de pradă.

Domnul s'a dus iute de s'a îmbrăcat și a venit cu biciul în mână, a încălecat calul, apoi a voit sĕ plece. Atuncĭ calul îi dice: Inainte de a pleca de aci, plesnesce odată din biciŭ!

El a plesnit din biciŭ și casele cu tot ce era în ele s'au prefăcut în douĕ mere de aur, pe carĭ le-a luat în buzunar, apoi au plecat.

acum haină lungă, ca sĕ poțī âmbla și cu ciorapii cei rĕi.

*

Un sfat. Femeia (cătră cismar): „Vedĭ, cismelor ce le-am cumpĕrat dela d-ta, li-s'a și rupt turécul.“

Cismarul: „Dér d-ta nu trebue sĕ le prindĭ de turéc, ci de călcâiŭ, când daĭ cu ele în bărbat.“

*

„Ai după ce s'o beai“. Un țigan, potcovar într'un sat, mergea rĕu de tot. Ajunsese omul de nu mai avea după ce bea apă.

Ca sĕ scape de sĕrăcie, bietul om se mutase într'alt sat.

Un țĕran din satul pe care l părăsise potcovarul, întîlnesce pe țigan într'o ḑi și-l întrébă:

— Dér, bine mĕ, de ce plecaşī dela noi?

— Iaca, pentru-că nu-mĭ plăcea apa.

— Ei, asta e! Dér miă cum 'mĭ place?

— Apoi, tu, póte ai după ce s'o bei...

MULTE ȘI DE TOATE.

Sborul porumbilor.

Fóia francesă „Zoologist“ publică unele date interesante cu privire la iuțéla sborului porumbilor. După calculul lui Georg Cayley, un porumb de poștă percurge într'o óră 160 chilometri; s'ar părea, că acésta e de tot prea mult, dér sĕ nu se mire nimenĭ, căcĭ s'a adeverit pe deplin, că de obiceiu porumbul face o cale de 115—120 chilometri pe oră, așa că întrece trenul cel mai repede.

La acésta mai adaugem, că porumbul în sborul sĕu nu percurge o cale dréptă, ci se abate din cale într'o parte și în alta, prin ceea ce pierde mult din drumul percurs.

*

Cei mai bĕtrânĭ ómenĭ în lume.

Cu prilegiul celei mai nouĕ numĕrărī a poporațiunei s'au găsit în *Islanda* 578 ómenī mai bĕtrânī de 100 anī, în *Serbia* 575, în *Anglia* 146, în *Francia* 142, în *Germania* 78, în *Norvegia* 75, în *Elveția* 32, în Belgia 5.

Cel mai bĕtrân om în lume se ḑice, că este în Rusia. El e de 160 anĭ. După el urméză un Negru din America, care e de 152 anĭ.

*

Lupta cu taurii în anul 1895.

In anul trecut s'a întâmplat în Spania, Portugalia și Francia 731 lupte cu taurĭ.

In Corida au fost omorîțī 3657 taurī; numĕrul cailor, carī au perit în acele lupte a fost de 8500.

Sfîrșitul unei femei bețive.

In Londra toțī [illegible] cunosc pe Ioana Cakebread, c[illegible] a fost pedepsită cel puțin de 300 de orī de polițiă din causa beției. Reuniunea de binefacere din Londra a voit cu orī-ce preț sĕ scape pe nenorocita femeiă de patima beției, dér tóte ostenelele au rĕmas zadarnice, pentru-că deși pe un timp óre-care se contenia, mai târḑiu însĕ Ioana din nou se da la vieța bețivă de mai 'nainte. In urmă o dómnă, cu numele Sommerset, din milă a luat'o sub îngrijirea sa. Când Ioana și-a împlinit cea din urmă pedépsă în arest, d-na Sommerset merse însa-șī după ea și o duse într'un sat, unde se află un spital anume pentru bețivī. Așeḑată aci, îndată după cele dintâi ḑile Ioana se făcu fórte tristă, după două lunī însĕ a nebunit cu totul și numai atuncī îșī mai venea în fire pe câte-un moment, când 'i-se dedea bere, orī rachiu. Medicii au fost siliți s'o trimită în casa nebunilor, unde însĕ după două lunī se prăpădi. Medicii de-altmintrelea îi profețiră încă dinainte, că în scurtă vreme se va prăpădi din causa beției.

*

Rĕspuns potrivit.

Frideric cel mare, plimbându-se odată cu calésca, din întâmplare s'a rĕsturnat. Regele atuncī a dojenit pe vizitiu pentru-că n'a fost destul de băgător de sémă.

— E rĕu, Maiestate, că te superī așa tare, rĕspunse vizitiul. Trageţĭ bine pe sémă: Majestatea Vóstra óre n'ațī perdut lupta nicī-odată?

*

O paradă militară curiósă.

In anul 1833 regele Franciei *Ludovic Filip* făcu o călĕtoriă în provincia Normandia, pentru de-a inspecționa corabiile ce se întorsese din marea de Nord.

Pe drum regele poposi în localitatea Falaise, unde garda națională îl întâmpină și îl primi în paradă. De-órece însĕ regele și suita sa călĕtoreau fórte simplu și fără mare alaiŭ, caii de lipsă pentru astfel de părăḑī trebuia sĕ-i câștige intendantul curții.

In apropiere de Falaise chiar atuncī se țĭnuse hramul dela Guibray, și în sat mai rĕmăsese un circ, care a fost de representațiunī în timpul hramului. Intendantul curții puse sequestru pe caii circului, pentru rege și suita lui, în care se aflau și mareșalii Soult și Gerard.

A doua ḑi diminéța curtenii rĕmaseră surprinșī, când în loc de obicīnuitele glóbe de rechisițiă, găsiră la paradă un șir întreg de cai frumoșī albī. Incălecară, și revista începu. Când Regele se duse la aripa dréptă musica începu sĕ cânte și atuncī se petrecu la ceea ce nu se aștepta nimenī. Caii cei mândri erau fără îndoială de părere, că se aflau în circ la manej și fiă-care începu sĕ-șī execute producțiunile obicīnuite. Regele, Soult și alțī doi călĕriaŭ pe nisce cai din școlă, carī se întruniră din frâu și atuncī executară diferițī pașī ai școlei înalte. Unul cal făcea sărituri peste săriturī, c'un cuvênt era o încurcătură generală, spre marele haz al unora și spre mirarea altora, carī nu-șī puteau esplica aceste jocurī. In fine intendantul curții, înțelegênd că o făcuse bócănă, opri musica și atuncī se liniștiră și caii. Credem, că pentru prima óră, un Rege cu suita-i strălucită a dat în public o representațiă în arta de înaltă călĕriă. Fiul Regelui, prințul Joinvile, care a asistat și el la paradă, povestesce însușī acéstă întêmplare în memoriile sale.

Călendarul sĕptĕmânei.

IANUAR are 31 ḑile. GERAR.

Ḑilele	Călend. Iul. v.	Călend. Gregor.
Dum.	28 4 C. P. Efrem. S.	9 Apolonia
Lunī	29 Aduc. r. sf. m. Ig.	10 S. Scolastica
Marțī	30 (†) **SS. Gr., Va., I.**	11 Eufrosina
Mer.	31 Sf. m. Ciril și Ión.	12 Eulalia
Joi,	1 Martirul Trifon	13 Catarina, Ric.
Vin.	2 † **Intimp. Domn.**	14 Valentin
Sâm.	3 Sf. Drep. Simeon	15 Faustin

Bursa de mărfurī din Budapesta.

din 5 Februarie n. 1896.

Sĕminţe	Cualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	Prețul per 100 chilogr. până
Grâu Bănățenesc	80	7.15	7.30
Grâu dela Tisa	80	7.20	7.35
Grâu de Pesta	80	7.15	7.30
Grâu de Alba-regala	80	7.15	7.30
Grâu de Bácska	80	7.25	7.40
Grâu ung. de nord	80	.—	.—

Sĕminţe vechi orī nouĕ	soiul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilgr. dela	Prețul per 100 chilgr. până
Secară		70—72	6.55	6.60
Orz	nutreț	60—62	4.90	5 10
Orz	de vinars	62.64	5 40	6 20
Orz	de bere	64.66	6.40	7.80
Ovĕs		39.41	6.—	6.40
Cucuruz	bănăț.	75	.—	.—
Cucuruz	altŭ soiu	73	.—	.—
Cucuruz	„	—	.—	.—
Ririșcă	„	—	—.—	—.—

	Productedir.	Soiul	Cursul dela	Cursul până
Prețul pe 100 chilograme.	Sem. de trif.	Luțernă ungur.	34.—	44.—
	—	transilvană	—.—	—.—
	—	bănățénă	—.—	—.—
	„	roșia	29.—	32.—
	Oleu de rap.	rafinat duplu	.—	—.—
	Oleu de in		—.—	—.—
	Uns. de porc	dela Pesta	55.—	55.50
	„	dela țéră	—.—	—.—
	Slănină	svêntată	48.—	49.—
	„	afumată	—.—	—.—
	Sĕu		—.	—.—
	Prune	din Bosnia în buțī	—.—	—.—
	„	din Serbia în sacī	—.—	—.—
	Lictar	slavon nou	17 50	18.50
	„	bănățenesc	15.50	16.50
	Nucī	din Ungaria		
	Gogoșī	ungurescī		
	„	sêrbescī		
	Miere	brută	—.—	—.—
	„	galbină strecurată	—.—	—.—
	Ceară	de Rosenau	—.—	—.—
	Spirt	brut	—.—	—.—
	„	Drojdiuțe de spirt	—.—	—.—

Prețurile cerealeor din piața Brașov.

Din 7 Februarie st. n. 1896

Mĕsura séu greutatea	Calitatea.	Valuta austr. fl.	Valuta austr. cr.
1 H. L.	Grâu cel mai frumos	5	50
„	Grâu mijlociu	5	20
„	Grâu mai slab	4	80
„	Grâu mestecat	3	60
„	Sĕcară frumósă	3	60
„	Sĕcară mijlociă	3	—
„	Orz frumos	3	50
„	Orz mijlociu	3	10
„	Ovĕs frumos	2	20
„	Ovĕs mijlociu	—	—
„	Cucuruz	3	30
„	Mălaiu	4	—
„	Mazĕre	5	30
„	Linte	7	—
„	Fasole	6	—
„	Sĕmênță de in	9	—
„	Sĕmênță de cânepă	4	20
„	Cartofī	—	80
„	Măzĕriche	—	—
1 kilă	Carnea de vită	—	44
	Carnea de porc	—	48
	Carnea de berbece	—	24
	Sĕu de vită próspĕt	21	—
100 kil.	Sĕu de vită topit	32	—

Têrgul de rimătorī din Steinbruch.

Starea rîmătorilor a fost la 4 Febr. de 32888 capete, la 3 Febr. au întrat 32385 capete și au eșit 503, rĕmânênd la 6 Febr. un numĕr de 35,803 capete.

Se notéză marfa: unguréscă veche, grea dela —.— cr. până la —.— cr. marfă unguréscă tineră grea dela —.— cr. până la —.— cr., de mijloc dela 47.— cr. până la 48.— cr. ușóră dela 44.— cr. până la 46 — cr.

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 Februarie 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.65
Renta de coróne ung. 4%	99.20
Impr. căil. fer. ung. în aur $4^1/_2$%	124.80
Impr. căil. fer. ung. în argint $4^1/_2$%	102.25
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.65
Bonurī rurale ungare 4%	97.40
Bonurī rurale croate-slavone	98.—
Napoleondorī	$9.59^1/_2$
Mărcī imperiale germane	59.20
London vista	121.10
Paris vista	$47.97^1/_2$
Rente de coróne austr. 4%	101.55
Note italiene	44.10

Cursul pietei Brașov.

Din 8 Februarie 1896.

Banonote rom.	Cump.	9.52	Vênd.	9.55
Argint român.	Cump.	9.47	Vênd.	9.52
Napoleon-d'orī	Cump.	9.57	Vênd.	9.61
Galbenī	Cump.	5.62	Vênd.	5.67
Ruble rusescī	Cump.	$127.^1/_2$	Vênd.	—.—
Mărcī germane	Cump.	58.80	Vênd.	—.—
Lire turcescī	Cump.	—.—	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		—.—	Vênd.	—.—

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

— Ține-te numai bine, domnul meu, sĕ nu cadĭ, căcĭ acum eu te duc ca vêntul și ca gândul, căcĭ feciorul împĕratului a început a se găta de cununiă și sĕ nu ajungem prea târḑiu!

După un timp óre-care sosesc și ei la curțile împĕrătescĭ. Aicĭ se audia mult sgomot, scii — ca la o nuntă împĕrătéscă unde se adunase multă lume din tóte părțile. Domnul nostru sta mai cât colea la o parte și se uita nu care cum-va va vedé pe Diana eșind din casă, ca s'o răpéscă. Intr'aceste vede o babă, ce se silea sĕ străbată prin mulțime. El o opresce și o întrébă, că unde se grăbesce. Baba îi rĕspunde:

— Mĕ grăbesc sĕ intru și eu în casă, sĕ vĕd mirésa.

— Décă te ducĭ la mirésă, ia acéstă batistă cu douĕ mere de aur și 'i le dă miresei, spunêndu-i, că 'i le-a trimis de plocon un domn. După ce 'i le vei da, vino iute îndĕrĕpt, ca sĕ-țī plătesc ostenéla!

Baba a luat ploconul și a isbutit sĕ străbetă până în casă, unde i-a dat în mâna miresei ploconul trimis. Mirésa Diana cum a vĕḑut batista a cunoscut'o îndată și s'a bucurat fórte mult, sciind, c'a sosit și soțul ei. Ea așteptă acum numai momentul când sĕ pornéscă spre cununiă. Și când s'a vĕḑut afară în curte a scos merele din batistă și aruncându-le în sus ḑise:

— Acela mĕ va avé pe mine, care va fi în stare sĕ prindă aceste douĕ mere!

Lumea dimprejur cu mire cu tot sta cu mânile întinse sĕ prindă merele cele de aur, dér de unde sĕ le pótă prinde, căcī merele se prefăcură în doi porumbei, carī se înălțau tot mai sus.

Domnul Dianei atuncī se ĭrepeḑi cu calul sĕu în înălțime și prinde amêndoi porumbeii, apoi scoborându-se o prinde pe Diana de braț și ridicându-se cu ea în sus s'au făcut nevĕḑuțī în înălțime, audindu-se o pocnitură în mulțimea de jos. Acéstă pocnitură a eșit din corpul babei, ce o furase pe Diana, care de mânie când o vĕḑu pe Diana scăpată a și plesnit.

Ginerele și nuntașii au rĕmas cu gurile căscate la acéstă vedenie, ér Diana cu domnul ei se duc érășī la locul lor, unde vor fi stând și astăḑī de vor fi mai trăind.

Șatulung, 1896.

Domețiu Dogar.

Nr. 1363/1896

Publicaţiune.

Valabilitatea mărcilor pentru canĭ, provĕdute cu anul 1895, espira cu 15 Februarie a. c. prin urmare, cânĭ, carĭ cu 16 Februarie a. c. nu vor fi provĕduțĭ cu mărcĭ pentru acest an valabile, se vor prinde de către călăul orăşenesc.

Nouĕle mărcĭ pro 1896 se pot lua în primire dela cassa de dare orăşenéscă, începênd cu 31 Ianuarie 1896.

Darea de cânĭ, care cu ocasiunea luărei în primire a mărcilor de cânĭ este de a-se plăti pentru întregul an pentru fiă-care câne peste 3 lunĭ, este pe an.

a) pentru câne de lux: 8 fl.

b) pentru câne de vênat, décă posesorul are carte de vênat, 1 fl.

c) pentru fiă-care câne, menit pentru paza căsei şi ţinut în un spaţiu închis: 1 fl.

Se observă, cum că în intravilan pentru fiă-care câne de curte, în extravilan tot pentru 2 cânĭ de curte séu pentru 2 cânĭ dela turme, în fine pentru 3 cânĭ dela turme de munte, este de a se plăti dare de câte 1 fl.

Călĕtorĭ, carĭ cercetéză Braşovul şi a căror domiciliare în acest oraş duréză mai mult de 8 ḑile, au de-a plăti pentru fiă-care câne anticipative 1 fl. lunariter. Până la solvirea acestei sume cânele este de a se provedea cu botniță şi de a se conduce de frângie.

Braşov, 29 Ianuarie 1896.

888,1—2 **Magistratul orăşenesc.**

Locurĭ de păşune pentru vite,

în ţinutul hotarului Rotbav, şi anume:

1) Locul de păşune din pădurea bisericei evang. 218 holde catastrale 1400 □° de mare.

2) Câmpul ce se va comasa la acest loc, bun pentru păşunit oile, cir ca 300 holde catast. do mare

se vor da în arêndă pe 3 anĭ prin licitaţiune orală, séu pe cale de oferte **în ḑiua de 16 Febr. st. n. 1896 dela órele 11 a. m. până la 2 óre p. m.** în localul şcólei din Rotbav.

Amatorii de a arênda aceste locurĭ au de-a depune vadiu înainte de începerea licitaţiei:

1) Pentru păşunea din pădurea bisericei după suma licitaţiei de fl. 700 = fl. 70.

2. După Câmpul ce se va comasa (3 fl. de holdă) după suma anuală de fl. 900 = fl. 90, adecă un vadiu de 10%.

Ofertele au sĕ fiă însoţite cu vadiu de 10% după sumele de sus, şi cu declaraţia, că oferentului 'i sunt cunoscute condiţiile şi le acceptéză necondiţionat.

Informaţii mai de aprópe se pot lua la

Presbiteriu Evang. AB.
în Rotbav.

893,2—3

Condiţie.

Un tinĕr cu moralitate bună, care cunósce în vorbit şi în scris limba română, maghiară şi germană, cu cunoscinţe de Librărie, se primesce ca ajutor de Librărie.

Reflectanţiĭ sĕ binevoéscă a-şĭ înainta ofertele scrise în limba română la subsemnatul

Nicolae I. Ciurcu,
Librar în Braşov.

884,4—6.

Se caută

o femeiă din familiă bună, română, mai cu sémă în etate de 40—45 de anĭ, se fiă **menageră şi îngrijitóre** la 4 copii în casă, cu un salariu séu remuneraţie favorabilă.

A se adresa până la 25 lunei curente la redacţiunea „Gaz. Trans.“

2—3

Veritabil uşor disolubila

Cacao Holandesă

din renumita fabrică a lui

BENSDORF în Amsterdam

neîntrecută în calitate şi aromă.

Deposit în magasia de Droguerie

Teutsch & Tartler,

Braşov, Strada Vamei Nr. 9.

De închiriat.

Subscrisul are onóre a aduce la cunoscinţa P. T. public, că **nouă mea casă din Vlădenĭ sub Nr. 138** cu neguţĕtorie cu tot, de care se ţine vênḑarea tutunului şi a ştempelelor **sĕ închiriaḑă** pe mai **mulţĭ anĭ,** séu **se vinde** pe lângă condiţii forte favorabile.

Reflectanţii, pentru informaţii mai de aprópe au a se adresa la proprietarul

NICOLAE LUPU,
în Zĕrneştĭ.

88.,2—3

15 bucăţĭ 5 fl. 75 cr.

Adevĕr!

15 bucăţĭ 5 fl. 75 cr.

15 bucăţĭ 5 fl. 75 cr.

Neintrecută şi în lumea întrégа mare sensaţie au făcut

Collecţia-Austria,

care constă din 15 bucăţĭ bijuterii (argintării) splendide,

numai pentru **5 fl. 75 cr.**

un ciasornic Remontoir de aur fason, pentru busunar.

Regulat punctual (pe 36 óre), mechanism de precisiune şi placă emailată. Capacurile ciselate frumos, sunt lucrate din aur numit fason, care nu se distinge de aur curat şi nu-şĭ perde lustrul. — Pentru mersul regulat al sus numitelor ciasornice, **dau în scris o garanţie de 3 anĭ.**

1 lanţ fin de aur imitat,	1 ac fin pentru cravate,
2 nasturĭ de mangete imitat de aur,	1 etui pentru ciasornicul de aur fason.
1 broşe frumóse pentru dame,	1 oglindă de busunar, în ramă,
3 nasturĭ de camaşe imitaţie de aur,	1 ac de bluse aur fason
1 nastur patent pentru guler,	2 inele imitat de aur cu brilante simile şi rubine.

Tóte aceste **15** obiecte splendide de bijuterie împreună cu ciaşornicul de aur fason costă numai **5 fl. 75 cr.**

Trimitere cu rambursă. La cas de neconvenientă se restitue banii.

Firma de ciasornice:

ALFRED FISCHER,
Viena I. Adlergasse Nr. 12.

866,1—6

Anunciu.

Subscrisul am onórea a aduce la cunoscinţa P. T. public din Braşov şi jur, că **posed în magaziile mele,** ce **le am de un timp de 21 anĭ,**

tot felul de pescărie

sărată, precum şi **próspĕtă,** asigurând On. Public, că pot concura cu orĭ-care comersant de acéstă branşă, atât ce privesce calitatea mărfurilor, cât şi diferenţa preţurilor; precum: **Crap** mare şi mic, **Somn, Morĕn, Plătică, Ciortan, Tarasca** (Veveriză), **Scrumbii** (Heringĭ), de mai multe felurĭ, **Ruşĭ** (Muscalĭ) cu butóiele, **Lacherdă** (Lapardon); diferite **Marinate** de pescărie; **ICRE negre** de România **moi şi tescuite, Icre roşii** moi şi tescuite.

Trimet en gros, asemenea şi pachete cu posta orĭ şi unde.

Pentru vêndare în detail **am deschis o prăvălie** (boltă) **în Braşov,** Strada Hirscher, vis-a-vis de teatru. Asemenea am în **Orĕştie** (Szászváros) şi în **Haţeg** câte-un deposit de aceste mărfurĭ.

Rog dar pe On. public atât de aicea, cât şi din oraşele mai sus numite a mĕ onora cu comande şi a mĕ cerceta, promiţênd că mĭ voi da silinţa a satisface tuturor cerinţelor On. public întru cât îmĭ va sta în putinţă.

Cu deosebită stimă: **Vasilie N. Bidu,**
pescariŭ în Braşov.

Kathreiner CAFEA DE MALTA KNEIPP

Se capătă pretutindeni. - ½ Chilo 25 cr.

Ce e a lui *Kathreiner* cafeaua de maltă Kneipp?

Aceasta e o cafea adevĕrată pentru familie si sănĕtate, care prin modul de fabricaţiune a lui Kathreiner are plăcutul gust **de cafea de boane** şi numai prin acésta, fără de celelalte avantagii, sĕ deosebeşte acéstă **cafea de maltă** de toate celelalte producte.

Cafeaua-Kathreiner este cel mai **gustos, sănĕtos şi ieftin** surogat la cafeaua de boane. E un product curat al naturei în boane întregi şi sĕ usează cu mare avantagiu in locul **celei măcinate,** in locul acelor surogate pentre cafea, cari sunt pentre publicul cumpĕrător necontrolabile, şi cari prin cercetări oficiose sau dovedit adese de **falsificate** prin adausuri străĭne. Începênd **cu o terţialitate,** se póte amesteca mai târziu cafea de boane cu cafea Kathreiner, si astfel pe lângă efectul nepreţuit asupra sănĕtăţii, dobândeşti si un câstig în fiecare gospodărie.

Cafeaua Kathreiner este recomandată de cei **mai renumiţi medici şi zilnic** se dovedeşte ca un bun mijloc de consumat în **institute** publice şi în **sute de mii de familii.** Şi »pură« adecă fără adaus de cafea de boane, cafeaua Kathreiner este cel mai excelent mijloc de întărire precum şi cel mai sănătos, uşor de consumat şi totodată o beutură gustósă.

Nici o gospodină conscienţiósă sau mamă, nici un iubitoriu de cafea in genere, sĕ nu intârzie, ca pentru propria sănĕtate să sĕ folosească de cafeaua de maltă Kneipp. Numai sĕ fie cu luare aminte la netrebnicile imitaţiuni, prin cari publicul mereu este expus inşelăciunei şi sĕ considere la cumpĕrare marca de pe pachetele originale albe cu numele

Kathreiner!

Precauţiune! În interesul propriu **nu** lăsaţi se fiţi momiţi! Veritabilul „Kathreiner“ nu poate **şi nu-i permis** se se vêndă cumpenit, sau în altfel de pachetagiu.